Маніторынг грамадзкай думкі (стар.2)

Прэс-канфэрэнцыя генэрала Юрыя Захаранкі (стар.4)

СВАБОДА

Год заснаваньня 1902
Выходзіць з 1990
Галоўны рэдактар Ігар Гермянчук
Заснавальнік Павел Жук
Выдавец "Газэта СВАБОДА, Ltd."
Наклад 93 000
Адрас рэдакцыі:
220088, Менск, вул.Іванаўская,56
Тэл./факс 362441

4 лістапада 1995 г. №48 Кошт свабодны

2 лістапада ў Менску каля будынку НКВД (цяпер КДБ) прайшоў жалобны мітынг у памяць ахвяраў камуністычных рэпрэсіяў. Выступілі Васіль Быкаў, Рыгор Барадулін, Зянон Пазьняк ды інш.

НА ЗДЫМКУ: Павел Раманаў, якому пашчасьціла вярнуцца жывым са сталінскіх лагераў. Ён быў асуджаны "тройкай" на 25 гадоў.

ВАНДАЛІЗМ

Жудасную карціну пабачылі людзі, якія прыйшлі раніцай на Дзяды на Кальварыйскія могілкі ў Менску. У ноч на 2 лістапада невядомыя вандалы разбурылі тут каля 40 надмагільных помнікаў... Адзначым: у дзесяці кроках ад могілак знаходзіцца база АМОНу.

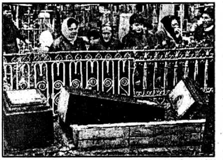

Здымкі СІМ

"ЗША выступаюць супраць абмежаваньняў свабоды прэсы"

Так заявіў Біл Клінтан у сваім пасланьні да беларускіх дэпутатаў апазіцыі

Як мы паведамлялі, у жніўні гэтага года дэпутаты апазіцыі Зянон Пазьняк, Валянцін Голубеў і Сяргей Навумчык накіравалі ліст прэзідэнту Расеі Барысу Ельцыну, дэпутатам Дзяржаўнай Думы Расейскай Фэдэрацыі, прэзідэнту ЗША Білу Клінтану і членам Кангрэсу Злучаных Штатаў Амэрыкі

Той ліст быў выкліканы арыштамі Сяргея Антончыка і лідараў рабочага руху, парушэньнямі правоў чалавека і абмежаваньнем свабоды слова. Дэпутаты апазіцыі зьвярталіся да палітыкаў Расеі і Злучаных Штатаў з просьбай падтрымаць дэмакратыю ў Беларусі.

27 кастрычніка дарадца амбасады ЗША ў Беларусі Джон Борыс перадаў дэпутатам адказ Біла Клінтана. У сваім пасланьні амэрыканскі прэзідэнт выказаў падзяку за зварот і запэўніў, што падзяляе трывогі лідараў апазіцыі ў сувязі з парушэньнямі правоў чалавека ў Беларусі. Біл Клінтан нагадаў, што яшчэ 13 красавіка амэрыканскі бок зрабіў афіцыйную заяву з прычыны зьбіцьця дэпутатаў парламанту. Кіраўнік Злучаных Штатаў паведаміў, што амэрыканскі бок уважліва сочыць за выкананьнем у Беларусі палажэньняў Дэкларацыі аб правох чалавека і Гэльсінскіх пагадненьняў. Асаблівае значэньне надаецца забесьпячэньню права грамадзянаў на свабоду інфармацыі." ЗША выступаюць супраць абмежаваньняў свабоды прэсы," – адзначыў Біл Клінтан. Прэзідэнт ЗША таксама выказаў трывогу з нагоды мераў, прынятых у дачыненьні да незалежных прафсаюзаў, зазначыўшы, што рабочым павінна быць гарантавана магчымасьць стварэньня прафсаюзных арганізацыяў. "Злучаныя Штаты цьвёрда падтрымліваюць разьвіцьцё дэмакратыі ў Беларусі, асуджаючы прымяненьне сілы і прапануючы вырашаць канфлікты мірным і дэмакратычным спосабам", – падкрэсьліў Біл Клінтан у сваім адказе дэпутатам апазіцыі БНФ.

Павет

Пасьля Амэрыкі, "бацька" адкрыў мост

1 лістапада прэзідэнт Лукашэнка адкрываў у Магілёве мост цераз Дняпро

З ягоных выступаў у Магілёве мы даведаліся, у прыватнасьці, што ў адпаведнасьці з прэзідэнцкім загадам распрацоўваецца "новая адукацыйная праграма па грамадазнаўстве", дзе нарэшце будзе вызначана, якое грамадзтва мы будуем і растлумачана, што такое "рынкавы сацыялізм". Лукашэнка таксама заявіў, што ўсе ягоныя ўказы, нягледзячы на рашэньні Канстытуцыйнага суда, працягваюць дзейнічаць, і тыя чыноўнікі, якія ня будуць іх выконваць, згубяць працу. Аляксандар Рыгоравіч паведаміў, што ў кожнай вобласьці цяпер будуць вызначаныя па некалькі аб'ектаў, за будаўніцтвам якіх ён будзе сачыць асабіста.

Закрануў "бацька" і эканамічную тэму. Аказваецца, гэта ягоным распараджэньнем інфляцыя трымаецца на ўзроўні 2,5% – "і нікуды не зварухнецца". Прэзідэнт супакоіў прысутных тым, што міністра замежных справаў Сянько здымаць ня будзе – "няхай працуе".Гаворачы пра паездку ў ЗША, Лукашэнка сказаў, што гэтая краіна нагадвае савецкую сістэму –парадак, дысцыпліна і жорсткія законы.

На адкрыцьці моста прысутнічала, відаць, уся міліцыя Магілёва. Ахоўнікі стаялі ня толькі пад мостам, але і калідорам перад ім. Супрацоўнікаў "органаў" прэзідэнт абнадзеіў тым, што падпіша ўказ аб курортным лячэньні міліцыянтаў.

Сымон ГЛАЗШТЭЙН

Падпіска на СВАБОДУ
прымаецца ва ўсіх паштовых аддзяленьнях
Наш падпісны індэкс 63887

Ці ёсьць магчымасьць адмяніць указ "Аб роўных немагчымасьцях"?

30 кастрычніка Канстытуцыйны суд сваім вэрдыктам пацьвердзіў правамоцнасьць прынятых Вярхоўным Саветам папраўак у выбарчае заканадаўства

Такім чынам, выбары 29 лістапада павінны прайсьці пры 25-працэнтнай норме яўкі выбаршчыкаў.

Выглядае, што 5-гадзінная размова Лукашэнкі з членамі Канстытуцыйнага суда, як і ягоныя некаторыя выказваньні ў адрас гэтай установы, аніяк не паўплывалі на прыхільнасьць КС да строгага выкананьня вышэйшага закону краіны. Прадэманстраваўшы прынцыповасьць і пасьлядоўнасьць, судзьдзі прызналі неадпавядаючымі Канстытуцыі ўжо некалькі ўказаў прэзідэнта. Цяперашняя беларуская палітычная сітуацыя абярнулася такім драматычным чынам, што цяпер менавіта КС зьяўляецца ці не апошнім бар'ерам на шляху выканаўчай улады да дыктатуры.

8 лістапада Канстытуцыйны суд нарэшце павінен пачаць разгляд указу прэзідэнта, якім Лукашэнка забараніў дзейнасьць Свабоднага прафсаюзу і скасаваў дэпутацкую недатыкальнасьць. Мяркуецца, разгляд гэтага пытаньня стане для Валерыя Ціхіні і ягоных калегаў чарговай праверкай на грамадзянскую мужнасьць.

Тым часам старшыня парламанцкай камісіі па заканадаўстве Дзьмітрый Булахаў пачаў ажыцьцяўляць ініцыятыву, якая мае шанец істотна паўплываць на ход перадвыбарчай кампаніі. Булахаў заявіў, што ягоная камісія пачынае рыхтаваць дакументы для звароту ў КС аб праверцы канстытуцыйнасьці сумнавядомага ўказу прэзідэнта "Аб забесьпячэньні роўных магчымасьцяў...". Менавіта гэты дакумант, які часам называюць "указам аб роўных немагчымасьцях", вызначае асноўныя правілы і матар'яльныя рамкі для агітацыйнай дзейнасьці кандыдатаў у дэпутаты.

Асноўная сутнасьць ідэі сп.Булахава заключаецца ў наступным: пакуль указ будзе ляжаць у Канстытуцыйным судзе, ён ня можа лічыцца дзеючым. Безумоўна, да 29 лістападу КС не пасьпее вынесьці сваё рашэньне па ўказу, але можа пасьпець прыняць яго да вытворчасьці. "Мы спадзяемся, тэрмін разгляду гэтай справы будзе такім, што дадзены ўказ ня стане прымяняцца як юрыдычная падстава для ацэнкі выбарчай кампаніі", – адзначыў сп.Булахаў у інтэрвію СВАБОДЗЕ. А ў такім варыянце ў палітыкаў і сродкаў масавай інфармацыі будуць разьвязаныя рукі для больш актыўных дзеяньняў у выбарчай барацьбе.

Такім чынам, барацьба ЗА выбары з падключэньнем новых сілаў набывае нечаканы ракурс. Сам факт разгляду ў Канстытуцыйным судзе прэзідэнцкага ўказу "Аб забесьпячэньні роўных магчымасьцяў..." можа сур'ёзна зьмяніць адносіны беларускіх суб'ектаў палітыкі да формаў і мэтадаў свайго ўдзелу ў перадвыбарчай барацьбе.

Алесь ГАНКОВІЧ

Заклікі да 78-й гадавіны Вялікай Кастрычніцкай сацыялістычнай рэвалюцыі

Няхай жыве лукашызм-папулізм – вечна жывое вучэньне люмпэнаў і маргіналаў!

Супрацоўнікі ідэалагічнага фронту! Пераканана і палка нясіце ідэі прэзідэнта ў масы, глыбей і ярчэй раскрывайце дасягненьні рынкавага сацыялізму! Актыўна выкрывайце падрыўную дзейнасьць так званай незалежнай прэсы!

Вэртыкальшчыкі! Будзьце ў авангардзе ўсенароднай барацьбы за што скажуць!

Юнакі і дзяўчаты! Вучыцеся па-лукашэнкаўску жыць, працаваць, змагацца, весяліцца!

Супрацоўнікі суда і пракуратуры! Актыўней прывівайце моладзі любоў да грамадзка-карыснай працы!

Байцы амона! Удасканальвайце вайсковую і палітычную падрыхтоўку! Павышайце культуру абслугоўваньня насельніцтва! Пільна і надзейна ахоўвайце трывожны сон любімага прэзідэнта, адточвайце баявыя навыкі! Радзіма вас яшчэ пакліча!

Братэрскае прывітаньне супрацоўнікам Нацыянальнага банку – пераможцам капіталістычнага спаборніцтва! Няхай жыве непарушны курс беларускага рубля!

Кіраўнікі фабрык і заводаў! Сьмялей запускайце свае прадпрыемствы да чарговага Новага году!

Слава беларускаму пралетарыяту – будаўніку рынкавага сацыялізму! Няхай шырыцца ўсенародны рух за адмову ад заробку – перажытку буржуазнага грамадзтва!

Беларускія Свабодныя прафсаюзы! Няхай жыве галоўны закон нашага грамадзтва – "ад кожнага – па магчымасьцях, кожнаму – па мордзе"!

Работнікі сельскай гаспадаркі! Не дапускайце стратаў сельскагаспадарчай прадукцыі! Усё, што вырашчана на калгасных палетках, захаваем ва ўласных пунях і скляпах!

Грамадзяне Беларусі! Шырэй разгортвайце рух за эканомію і беражлівасьць! Кожная пралітая кропля бэнзіну – гэта дывэрсія дэструктыўных сілаў!

Воіны супрацьпаветранай абароны! Возьмем у свае рукі разьвіцьцё міжнароднага турызму! Кожнаму замежнаму турысту – дастойную сустрэчу!

Братэрскае прывітаньне народам Расеі! Павялічвайце здабычу нафты і газу, зьніжайце кошты на энэрганосьбіты!

Братэрскае прывітаньне народу Ірака, які рашуча змагаецца супраць імпэрыялізму і сіянізму, за перамогу ідэяў прарока Мухамэда! Няхай мацнее беларуска-іракскае сяброўства!

Палітычныя прастытуткі! Павышайце якасьць і культуру працы, паўней задавальняйце растучыя патрэбы насельніцтва ў разнастайных відах паслугаў!

Няхай жыве непарушны саюз беспрацоўнага класа, калгаснага прэзідэнта і антынароднай інтэлігенцыі!

© PDF: Kamunikat.org 2010 © Інтэрнэт-версія: Kamunikat.org 2010

СВАБОДА
4 лістапада 1995 г., №48

Сьледзтва па справе аб зьбіеньні дэпутатаў прыпынена

Пракуратура Рэспублікі прыпыніла расьсьледаваньне крымінальнай справы па факце зьбіеньня 19-ці дэпутатаў Апазіцыі ў ноч на 12 красавіка ў будынку парламанту. Сьледчы Язэп Бролішс, якому было даручана расьсьледаваньне абставінаў выкіданьня парламантараў з Авальнае залы, патлумачыў, што "справа прыпынена ў сувязі з тым, што не ўстаноўлены асобы, якія павінны быць прыцягнутыя да крымінальнай адказнасьці ў якасьці абвінавачаных".

Тым ня менш, на зьдзіўленьне самога Язэпа Бролішса, сьледзтву ўдалося даведацца даволі многа. Напрыклад, устаноўлена, што ў штурме залы паседжаньняў Вярхоўнага Савету прымалі ўдзел дзьве роты ўнутраных войскаў (в/ч 3214 і в/ч 5448) з 80 чалавек, 86 амонаўцаў, 24 міліцыянты з Галоўнай управы дзяржаўнай аховы. Прычым, практычна ўсе яны былі дапытаныя сьледчымі. Аднак, апроч названых фарміраваньняў, па словах Я.Бролішса, у "эвакуацыі" дэпутатаў надзвычай актыўны ўдзел прымала яшчэ адна група спэцназаўцаў, ведамасную прыналежнасьць якіх так і не ўдалося ўстанавіць. Сьледзтва мела зьвесткі, што гэта былі супрацоўнікі групы "Альфа" – падразьдзяленьне па барацьбе з тэрарызмам Камітэта дзяржбясьпекі. Але КДБ афіцыйна адмаўляе ўдзел сваіх баевікоў у гэтай акцыі. Ня выключана, што да апэрацыі па "эвакуацыі" дэпутатаў маглі падключыць супрацоўнікаў управы аховы прэзідэнта. Праўда, для целаахоўнікаў Аляксандра Лукашэнкі, падобна, законы ня пісаныя. Пракуратура неаднаразова зьвярталася ў службу аховы прэзідэнта, але не атрымала адтуль ніякага адказу.

Незаменным доказам віны канкрэтных асобаў у зьбіцьці дэпутатаў (тое, што парламантарам нанесьлі цялесныя пашкоджаньні, сьледзтвам даказана) мог бы стаць толькі відэазапіс гэтых падзеяў. У тым, што такая касэта ёсьць, ніхто не сумняваецца. Пра гэта некалькі разоў гаварыў Лукашэнка і нават абяцаў прадэманстраваць запіс па тэлевізары. Ды і супрацоўнікі МУС, якія здымалі апэрацыю, на допыце ў Пракуратуры заявілі, што па загаду начальства на наступны дзень перадалі відэакасэту Леаніду Сініцыну, які тады займаў пасаду кіраўніка адміністрацыі прэзідэнта. Але пасьля неаднаразовых зваротаў да сп.Сініцына Пракуратура атрымала ад ведамства Уладзімера Замяталіна толькі копію відэазапісу, дзе моманты эвакуацыі дэпутатаў адсутнічалі.

Такім чынам, Пракуратура прыйшла да высновы, што такім шляхам сабраць доказы немагчыма. На жаль, сьледзтва аказалася безабаронным перад высокапастаўленымі парушальнікамі закону, якія ігнаруюць Пракуратуру. Прыцягнуць да адказнасьці тых, хто аддаў загад штурмаваць Авальную залу, сьледзтва таксама ня можа, бо, як патлумачыў Язэп Бролішс, прымаць такое рашэньне ён ня мае права да таго часу, пакуль ня стануць вядомымі ўсе абставіны. Гэта, у прыватнасьці, прадугледжвае артыкул 15 Крымінальна-працэсуальнага кодэксу. "Як мы зараз можам прад'явіць абвінавачаньні таму ж Цесаўцу (начальнік Галоўнай управы дзяржаўнай аховы), ці Агальцу (камандуючы ўнутранымі войскамі), калі дапытаныя намі ваеннаслужачыя адмаўляюць, што да дэпутатаў было ўжыта насільле. А адных толькі паказаньняў пацярпелых недастаткова", – адзначыў сп.Бролішс.

І ўсё ж, нягледзячы на тое, што справу не ўдалося давесьці да лагічнага канца, Язэп Бролішс лічыць, што час патрачаны не дарма. Немалаважным, на ягоную думку, зьяўляецца тое, што сьледзтву ўдалося даказаць сам факт зьбіеньня парламантараў і незаконнасьць іхнага выкіданьня. А вінаватыя, магчыма, усё ж такі будуць устаноўленыя і пакараныя. Бо, як толькі зьявяцца новыя факты ці паказаньні сьведкаў, расьсьледваньне адразу ж будзе адноўленае.

СІМ

Камэнтар дэпутата Сяргея Навумчыка – аднаго з 19-ці зьбітых парламантарыяў

Я лічу, што Язэп Бролішс правёў тытанічную працу, і ў мяне не павернецца язык сказаць хоць бы слова папроку яму асабіста. Спыненьне сьледзтва – вынік таго, што перад самадурствам і прававым бязьмежжам прэзідэнцкай улады сістэма Пракуратуры вартая гэтулькі ж, колькі і Канстытуцыя, і парламант, і свабода слова.

Прыкладна месяц таму я цікавіўся ў в.а. Генэральнага пракурора Васіля Капітана, чаму замаруджваецца сьледзтва. У адказ пачуў, што, наадварот, яно паскорылася. На допыт запрошаны намесьнік старшыні КДБ В.Кез, і ўжо вядомыя фарміраваньні, якія прымалі ўдзел у нашым зьбіваньні. Зьбівалі нас афіцэры "Альфы" – спэцпадразьдзяленьня КДБ.

Падчас вышэйпрыгаданай размовы Васіль Капітан паведаміў, што Лукашэнка двойчы абяцаў перадаць сьледзтву касэту з поўным відэазапісам, і што ён, Капітан, абавязкова даб'ецца гэтага. У цэлым, у мяне няма сумневу ў шчырасьці ягоных памкненьняў. Але Лукашэнка разумее, што калі ён аддасьць касэту, сьледзтва здолее ўстанавіць хаця б тых асобаў, з якіх удалося сарваць маскі. А тыя, у сваю чаргу, могуць "раскалоцца" і паведаміць, хто ж аддаваў загад.

І ўсё ж мне незразумела: чаму кіраўнік Пракуратуры не дамогся, каб быў дапытаны Сініцын, які ў тую ноч знаходзіўся ў будынку і ня мог ня ведаць, якія фарміраваньні зьбівалі дэпутатаў. Ён, дарэчы, прадстаўляў там вышэйшае кіраўніцтва і павінен несьці адказнасьць за падзеі. Нарэшце, паводле матар'ялаў сьледзтва, менавіта Сініцыну аддалі касэту. А ў Крымінальным кодэксе ёсьць артыкул за зьнішчэньне доказу.

Калі гаварыць пра самага галоўнага кіраўніка "апэрацыі", то паўтару тое, што казаў і на сэсіі Вярхоўнага Савету, і сьледчаму ў Пракуратуры: за гадзіну да "апэрацыі" каля ўнутранага пад'езду я бачыў прэзідэнцкі Mercedes. І адказнасьць за начныя падзеі ў Авальнай зале Лукашэнку рана ці позна давядзецца панесьці.

Наогул, уся гэтая гісторыя ад самага пачатку падавалася Лукашэнкам з уласьцівым яму цынізмам. Ён не адказаў ні на адно пытаньне, якія задавалі яму дэпутаты і журналісты. А чаго вартая ягоная заява ў інтэрвію Краснаярскаму тэлебачаньню: дэпутатаў, маўляў, ніхто не зьбіваў, яны самі выйшлі з залы. Дык чаму ён баіцца паказаць, як мы "добраахвотна" пакідаем залу?!

Такім чынам, спэцпадразьдзяленьне, якое выканала злачынны загад, засталося непакараным. Злачынства пакрываецца палітычным кіраўніцтвам краіны. Калі дадаць сюды пагрозы, якія пачалі гучаць у наш адрас яшчэ ў красавіку, то нельга выключаць і палітычныя забойствы апазіцыйных лідараў.

Але калі ўлады імкнуцца нас запалохаць – то дарэмна. У бліжэйшы час мы маем намер зьвярнуцца да сусьветнай супольнасьці, міжнародных праваабарончых арганізацыяў. Сьвет павінен ведаць праўду пра Беларусь. Калі Пракуратура ня можа выкрыць злачынства, зробленае супраць вялікай групы парламантараў, – што тут казаць пра простых грамадзянаў? Ім давядзецца ратавацца самастойна. І найперш – ратавацца ад улады.

Шостая спроба дыялогу з "вялікім нямым"

На нехарактэрнай для дзелавых людзей настальгічнай ноце пачалася ўжо шостая ў гэтым годзе асамблея дзелавых колаў Беларусі. Адзін з першых прамоўцаў узгадаў тыя незабыўныя імгненьні мінулага года, калі на пятую асамблею завітаў сам прэзідэнт Лукашэнка і натхніў прадпрымальнікаў на адданую працу абяцаньнямі бараніць іх ад дзяржаўнага рэкету. Але, дзе тыя абяцаньні, тыя надзеі і сьветлыя пачуцьці?! Хіба адзін толькі сівы Сямён Дрэйзэншток, вядомы змагар з падаткамі, працягвае верыць у добрага цара і яго дрэнную сьвіту і заяўляе аб гэтай непахіснай веры з высокай прадпрымальніцкай трыбуны. Іншыя ж – хто прызнаваўся ў расчараваньні, хто крычаў "каравул, рабуюць!", а хто проста не падымаў рук, каб папляскаць прэзідэнцкаму дарадцу Аляксандру Сазонаву. У выніку таму давялося пад дэманстратыўнае маўчаньне залы падымацца на трыбуну, зачытваць кароткае пасланьне прэзідэнта, якое не сустрэла аніякага водгуку, і гэтак жа бясслаўна вяртацца ў ганаровы прэзідыюм. Сазонаву, які два гады таму сам рабіў нядрэнны бізнэс на салодкіх напоях, было несалодка. Акулы больш моцнага па вартасьці бізнэсу сталі ў чаргу, каб накінуцца на ягонага шэфа. Уладзімер Карагін узгадваў пра велізарныя падаткі, што ў Беларусі можна ўводзіць нават заднім чыслом, казаў пра 15 тысячаў суайчыньнікаў, якія пазбавіліся даходаў, а то і ўвогуле працы пасьля ўвядзеньня новых мытных пошлінаў на замежныя аўтамабілі, і адзначыў, што гэтая мера абыйшлася бюджэту ў 34 млн. даляраў страты. Ён жа "некарэктна" параўноўваў нашу "маленькую" краіну з "вялікай" Літвой, калі прыводзіў лічбы прамых замежных інвэстыцыяў за мінулы год: 400 млн.$ у іх, і толькі 93 млн.$ у нас, а летась дык нават ня больш за 3 млн. Другі прамоўца, Аляксандар Патупа, пачаў даказваць, што "палітыка-прававая прастора" ў Беларусі катастрафічна звужаецца, што любая прапанова прадпрымальнікаў не знаходзіць водгука ў "вялікага нямога" – улады. Трэці выступоўца, Юры Весялоў, прыводзіў канкрэтныя прыклады, калі кіраўніцтва краіны не раілася з бізнэсмэнамі, прымаючы чарговы ўказ, і толькі калі бюджэт панёс страты, давала задні ход. "Таньней зрабіць прафілактыку памылак, чым потым іх выпраўляць", – тлумачыў ён у мікрафон, і я сам бачыў, як у той момант віцэ-прэм'ер Сяргей Лінг нешта старанна вычытваў у сваім блакноце.

Карацей кажучы, размова адразу набыла такі прынцыповы характар, што на дапамогу Сазонаву ды Лінгу ня мог ня кінуцца вядомы прэзідэнцкі спэцдаручэнец Віктар Кучынскі, які (у новым абліччы – з кароткай бізнэсмэнаўскай бародкай) сядзеў у зале сярод прадпрымальнікаў. Прамова былога "гранатамётчыка", а сёньня разбуральніка фінансавых пірамідаў, нагадвала кулямётную чаргу па ўсіх магчымых мішэнях. Тыкаючы ўказальнымі пальцамі то ўлева, то ўправа, ён абрынуўся спачатку на непрафэсіяналаў у сьвіце караля, потым закляйміў усіх астатніх, хто зьніжае рэйтынг прэзідэнта, маральна зьнішчыў лаўкачоў, што перавялі за мяжу мяхі грошай, і нарэшце дабраўся да кіраўнікоў, якія проста ня ўмеюць працаваць добра (у ягоным разуменьні). Заклікаўшы прадпрымальнікаў "стучать" на апошніх у адміністрацыю прэзідэнта і павіншаваўшы бізнэсмэнаў з надыходзячым сьвятам 7 лістапада(!!!), Кучынскі сыйшоў з трыбуны пад авацыі Сямёна Дрэйзэнштока і, не вяртаючыся на сваё месца, пабег у фае даваць інтэрвію нейкаму маладому рэпартэру...

На жаль, пры ўсёй сур'ёзнасьці ды аргумэнтаванасьці размовы, якую вялі на асамблеі лепшыя прадпрымальнікі ўсёй краіны, сапраўды цяжка спадзявацца, што нават з шостага разу "вялікі нямы" хоць нешта пачуе.

Алег ГРУЗЬДЗІЛОВІЧ

Маніторынг грамадзкай думкі

ПЭРЫЯД АПЫТАНЬНЯ – АПОШНІ ТЫДЗЕНЬ ВЕРАСЬНЯ 1995 ГОДА
РЭПРЭЗЭНТАТЫЎНАЯ ВЫБАРКА 1015 ЧАЛАВЕК

Калі б у бліжэйшы час адбыліся новыя выбары прэзідэнта Рэспублікі Беларусь, каго б Вы падтрымалі ў першую чаргу?

	ЗА	СУПРАЦЬ
Лукашэнка	29,7	15,0
Пазьняк	7,1	31,8
Шушкевіч	5,1	8,0
Кебіч	4,2	10,5
Новікаў	2,9	1,0
Карпенка	1,1	0,1
Дубко	1,0	0,2

Дынаміка рэйтынгу Лукашэнкі

	ЗА
Кастрычнік 1994г	50,6
Лістапад 1994г	42,8
Сьнежань 1994г	33,1
1-шы тыдзень студзеня 1995г	30,4
4-ы тыдзень студзеня 1995г	27,3
Сакавік 1995г	27,0
Красавік 1995г	30,2
Травень 1995г	45,4
Верасень 1995г	29,7

Ці лічыце Вы, што становішча ў краіне палепшылася пасьля абраньня прэзідэнта?

	ТАК	НЕ	НЯ МАЮЦЬ ПЭЎНАГА АДКАЗУ
Кастрычнік 1994г	11,7	79,9	8,4
Лістапад 1994г	16,7	76,1	7,1
Сьнежань 1994г	7,4	87,7	4,9
1-шы тыдзень студзеня 1995г	7,2	87,8	5,0
4-ы тыдзень студзеня 1995г	4,3	91,8	4,0
Сакавік 1995г	5,8	89,2	5,0
Красавік 1995г	8,7	83,8	7,4
Травень 1995г	23,5	66,4	10,1
Верасень 1995г	16,9	71,0	12,0

Ці ўхваляеце Вы дзеяньні прэзідэнта за апошні месяц?

	ТАК	НЕ	НЯ МАЮЦЬ ПЭЎНАГА АДКАЗУ
Кастрычнік 1994г	54,7	31,1	14,2
Лістапад 1994г	53,8	29,2	17,0
Сьнежань 1994г	40,2	44,1	15,8
1-шы тыдзень студзеня 1995г	30,7	49,4	19,9
4-ы тыдзень студзеня 1995г	17,3	60,6	22,2
Сакавік 1995г	31,6	45,6	22,9
Красавік 1995г	24,8	45,0	30,2
Травень 1995г	45,5	33,6	20,9
Верасень 1995г	25,1	56,1	18,2

Ці лічыце Вы, што для навядзеньня парадку прэзідэнт мае права парушыць Закон, Канстытуцыю?

Так	27,6
Не	60,0
Ня маюць пэўнага адказу	12,4

Якая з пералічаных партыяў найбольш адлюстроўвае інтарэсы такіх людзей, як Вы?

Партыя камуністаў беларуская (Калякін)	17,6%
Беларуская партыя жанчын "Надзея" (Палевікова)	13,9%
Беларускі народны Фронт (Пазьняк)	10,5%
Аграрная партыя Беларусі (Шарэцкі)	9,5%
Партыя зялёных (Карташ)	6,7%
Партыя аматараў піва (Рамашэўскі)	4,7%
Рэспубліканская партыя працы і справядлівасьці (Нятылькін)	3,9%
Беларуская сацыял-дэмакратычная Грамада (Статкевіч)	3,7%
Партыя народнай згоды (Сечка)	2,5%
Партыя ўсебеларускага адзінства і згоды (Булахаў)	2,1%
Славянскі сабор "Белая Русь" (Сяргееў)	2,0%
Беларуская народная партыя (Цярэшчанка)	1,9%
Аб'яднаная дэмакратычная партыя Беларусі (Дабравольскі)	1,5%
Беларуская сацыялістычная партыя (Кузьняцоў)	1,4%
Лібэральна-дэмакратычная партыя (Крывенка)	1,4%
Беларускі хрысьціянска-дэмакратычны саюз (Сілко)	1,0%
Нацыянальна-дэмакратычная партыя беларусаў (Апрышка)	0,8%
Грамадзянская партыя (Шлыньдзікаў)	0,7%
Беларускі патрыятычны рух (Баранкевіч)	0,3%

Наколькі Вы давяраеце дзяржаўным і грамадзкім інстытутам і арганізацыям?

	ЦАЛКАМ ДАВЯРАЮ	ХУТЧЭЙ ДАВЯРАЮ	ХУТЧЭЙ НЕ ДАВЯРАЮ	ЗУСІМ НЕ ДАВЯРАЮ	НЯ МАЮЦЬ ПЭЎНАГА АДКАЗУ
Царква	23,3	35,7	16,3	11,9	12,9
Войска	22,5	43,1	15,0	9,8	9,7
Прэзідэнт	16,1	31,4	20,3	20,7	11,4
Сродкі масавай інфармацыі	16,2	46,5	29,3	10,9	7,1
Правасудзьдзе	5,8	35,3	24,2	20,2	14,5
Міліцыя	5,3	33,0	26,5	28,0	7,2
Незалежныя прафсаюзы	4,4	17,0	19,2	18,7	40,6
Афіцыйныя прафсаюзы	4,2	26,6	27,4	25,0	16,7
Мясцовыя ўлады	3,0	22,8	31,0	33,8	9,5
Урад Беларусі	2,9	30,4	31,0	21,9	13,7
Саюз прадпрымальнікаў Беларусі	2,4	18,9	21,8	19,2	37,7
Парламант	1,1	17,0	33,0	33,0	15,5

Лабараторыя аксіямэтрычных дасьледаваньняў NOVAK, дырэктар Андрэй Вардамацкі, доктар сацыялагічных навук

Улады даюць ксяндзам час падумаць

У аўторак, 31 кастрычніка, кардынал Казімер Сьвёнтак меў чарговую сустрэчу са старшынём урадавага Савету па справах рэлігіі Аляксеем Жыльскім, на якой прысутнічалі ўпаўнаважаныя па справах рэлігіі з Берасьця і Гомеля, а таксама прадстаўнік прэзідэнцкай адміністрацыі Аляксандар Гурко

Нагодаю для спатканьня стаў шырокі рэзананс у польскай прэсе, выкліканы паведамленьнем СВАБОДЫ пра магчымую высылку з Беларусі некалькіх дзесяткаў польскіх ксяндзоў.

Прадстаўнік адміністрацыі беларускага прэзідэнта Аляксандар Гурко, які абараніў кандыдацкую дысэртацыю па крышнаітах і цяпер займаецца ў адміністрацыі гуманітарнымі пытаньнямі, сказаў, што пакуль не гатовы пракамэнтаваць сітуацыю.

Старшыня Савету Аляксей Жыльскі пасьля гэтага спатканьня сказаў карэспандэнту СВАБОДЫ, што "апошняя кропка пакуль не пастаўленая, канчатковага рашэньня яшчэ няма. Да новага года пытаньні будуць урэгуляваныя. Але ўсё будзе зроблена ў рамках закону, спакойна, без эмоцыяў і скандалаў. Калі хто з ксяндзоў дзейнічае па-за рамкамі закону, то яму не працягнуць тэрмін знаходжаньня ў Беларусі". А.Жыльскі запэўніў, што "дэпартацыі польскіх ксяндзоў ня будзе". На пытаньне ці плануе Беларусь афіцыйна запрасіць яшчэ польскіх ксяндзоў, старшыня Савету адказаў, што "тут гаворка ідзе не пра Беларусь і Польшчу, а пра рымска-каталіцкую царкву. Гэтыя пытаньні вырашае ня польскі касьцёл, а Ватыкан. Аднак, як паведаміў А.Жыльскі, "размоваў з Ватыканам на гэты конт не было, бо гэтыя пытаньні ставіць кардынал". Як паведаміў упаўнаважаны па справах рэлігіі ў Горадні Міхаіл Кантаровіч, больш за 20 ксяндзоў з Польшчы, якія прыехалі ў Гарадзенскую вобласьць па прыватных запрашэньнях, былі папярэджаныя ўладамі, што "яны ня маюць права служыць у касьцёле", і ім давялося паехаць дадому. На думку ўпаўнаважанага, павінны рэгістравацца ня толькі ксяндзы, але і манашкі. Цяпер, паводле ягоных словаў, парадак такі: "улады выклікаюць да сябе прыежджых ксяндзоў і выдаюць ім пісьмовы дазвол на права служыць у касьцёле".

Гомельскі ўпаўнаважаны па справах рэлігіі пацьвердзіў, што абласныя Саветы "будуць выдаваць даведкі ксяндзам, што яны зьяўляюцца пробашчамі таго ці іншага касьцёлу. Калі з боку польскіх ксяндзоў ня будзе парушэньняў, то ім выдадуць даведку на новы тэрмін".

Аднак парушэньні, на якія спасылаюцца ўлады, іншы раз выклікаюць зьдзіўленьне. Напрыклад, ксяндза Эдварда Лоека, пробашча касьцёла ў Шэрашаве (Пружанскі раён), улады вырашылі выслаць у Польшчу за тое, што ён арганізаваў хрэсны ход з Шэрашава ў Пружаны на каталіцкае сьвята (па законе заяўку на шэсьці і дэманстрацыі трэба падаваць за 10 дзён). Выслаць ксяндза не дазволілі вернікі.

Як будуць служыць ксяндзы з дазволу ўладаў – пакажа час.

Алесь ДАШЧЫНСКІ

Даляры – толькі членам прафсаюзу. Афіцыйнага

Некалькі дзён рабочыя саўгасу "Круглянскі", што ў Круглянскім раёне, жылі ў сапраўднай "рублёвай зоне". Рэч у тым, што беларускіх грошай у саўгаснай касе даўно няма, але пасьля пасьпяховага продажу сельскагаспадарчай прадукцыі ў Расею, рабочыя атрымалі заробак расейскімі рублямі.

А ў Бабруйску на прадпрыемстве "Фандок" зарплату выдавалі амэрыканскімі далярамі, якія прадпрыемства зарабіла ад продажу мэблі за мяжу. Але валютай плацілі толькі работнікам, якія ўваходзяць у афіцыйны прафсаюз. На "Фандоку", як вядома, існуе таксама моцная арганізацыя Свабоднага прафсаюза.

Сымон ГЛАЗШТЭЙН

У Рэспубліканскім выставачным Цэнтры фарміруецца экспазіцыя выставы "Інтэграцыя-95", дзе будуць прадстаўлены:
сучасная навука, кампутарная тэхніка, прагрэсіўныя тэхналогіі і новыя тавары, а таксама рацыянальнае выкарыстанне прыродных рэсурсаў і перапрацоўка другаснай сыравіны
Да ўдзелу запрашаюцца сумесныя прадпрыемствы
Мэта выставы: паказаць эканамічны і навукова-тэхнічны патэнцыял у стварэнні дзелавога супрацоўніцтва
Рыхтуецца да выдання каталог выставы, дзе будуць дадзены звесткі аб дзейнасці ўсіх прадпрыемстваў-экспанентаў
Час правядзення выставы – 22–25 лістапада
Мінск, вул.Янкі Купалы, 27
ЗАЯЎКІ НА ЎДЗЕЛ У ВЫСТАВЕ ПРЫМАЮЦЦА ДА 10 ЛІСТАПАДА
☎ 34-02-55, тэл./факс 34-03-42, 34-00-42

ЗДАЕМ НАПРАКАТ ЛІМУЗІН **Cadillac**
УМЯШЧАЛЬНАСЬЦЮ 8 ЧАЛАВЕК
Званіце
па тэл. 36-24-41
з 10 да 17 у рабочыя дні
Форма аплаты
любая з разьліку $40 у гадзіну

Coca-Cola хоча збудаваць у Менску свой завод

Пашырэньне сфэры дзейнасьці кампаніі "Кока-Кола Амаціл" у нашай краіне выклікае занепакоенасьць беларускіх вытворцаў аналагічнай прадукцыі

Прадстаўніцтва кампаніі "Кока-Кола Амаціл" зьбіраецца пабудаваць у Менску ўласнае прадпрыемства па вырабу вядомых ва ўсім сьвеце прахаладжальных напояў. Але канчатковае рашэньне па гэтым пытаньні гарадзкімі ўладамі пакуль не прынятае.

На думку шэрагу беларускіх спэцыялістаў, стварэньне уласнай вытворчасьці Coca-Coly ў нашай рэспубліцы нэгатыўна адаб'ецца на стане справаў, у першую чаргу, Менскага заводу безалкагольных напояў – прывядзе да вызваленьня магутнасьцяў і скарачэньня колькасьці рабочых. Такія ж наступствы чакаюць аналагічныя прадпрыемствы ў Берасьці і Віцебску.

"Мы вельмі паважаем нашых партнэраў па створаным больш за два гады таму сумесным беларуска-аўстрыйскім прадпрыемстве, кампанію Coca-Cola, удзячныя за той велізарны вопыт, які мы перанялі ў час працы з імі, – адзначыў у гутарцы з карэспандэнтам БелаПАН дырэктар Менскага заводу безалкагольных напояў Анатоль Арцюхоўскі, – і прапануем надалей прадоўжыць супрацоўніцтва па ўжо адладжанай схеме, пры якой сумеснае прадпрыемства забясьпечвае заказамі як наш завод, так і прадпрыемствы ў Берасьці і Віцебску. Аргумэнты ж нашых партнэраў, што мы ня зможам выконваць аб'ёмы заказаў, на якія яны разьлічваюць, лічу беспадстаўнымі: магутнасьці толькі заводу ў Менску загружаныя сёньня напалову, у Берасьці і Віцебску – яшчэ менш".

Да таго ж, на думку А.Арцюхоўскага, неабходна ўлічваць і тую акалічнасьць, што ўнутраны рынак Беларусі невялікі, а пакупніцкая здольнасьць жыхароў вельмі нізкая. Нельга забывацца таксама на тое, што ужо сёньня прысутнасьць на рынку сусьветнавядомай гандлёвай маркі адмоўна адбіваецца на вытворчасьці традыцыйнай айчыннай прадукцыі.

Пры разглядзе пытаньня аб будаўніцтве прадпрыемства, лічыць сп.Арцюхоўскі, Менскаму гарвыканкаму трэба ўлічваць расейскі вопыт вырашэньня падобных праблемаў. У Маскве, напрыклад, Coca-Cola дабілася права на будаўніцтва ўласнага заводу толькі пасьля таго, як ёю былі пабудаваныя прадпрыемствы па перапрацоўцы сьмецьця і паліклініка.

Вячаслаў БУДКЕВІЧ

РЫНКАВЫ САЦЫЯЛІЗМ

Выгадна быць зяцем міністра

На гэтым тыдні калегія Міністэрства сельскай гаспадаркі і харчаваньня разглядала дзейнасьць аб'яднаньня "Белаграфарміндустрыя"

Была выказана прапанова перадаць справу ў рэспубліканскую пракуратуру. Аднак, хутчэй за ўсё, яна будзе спушчана на тармазах. Як сказаў адзін з чыноўнікаў: "Кебіча няма, ягонага ўраду няма, значыць і вінаватых ня будзе".

У 1992 годзе Міністэрства сельгасхарчу, Міністэрства аховы здароўя, Цэнтральны батанічны сад і пяць саўгасаў заснавалі аб'яднаньне "Белаграфарміндустрыя". Словам, утварылі адзін вялікі калгас. Затым, як заўважылі на калегіі, адбылася "красивая сделка" па прыватызацыі дзяржаўнай маёмасьці. З аб'яднаньня выйшлі міністэрствы і батанічны сад, а далучыліся камэрцыйная структура "БАФИ" і калгас імя Кірава Аршанскага раёну. "БАФИ" ўносіць ва ўстаўны фонд 88% сродкаў. Заснавальнікі "БАФИ" – усе 22 работнікі аб'яднаньня. Абедзьвюма структурамі кіруе Валерый Каваленка (зяць былога міністра сельскай гаспадаркі, які цяпер працуе старшынём "Белаграпрамбанку"). В.Каваленку належыць 51% акцый "БАФИ". За час свайго існаваньня аб'яднаньне заснавала 24 камэрцыйныя структуры (у сямі з іх – заснавальнік В.Каваленка). Праўда, на калегіі нагадалі, што 22 з ліку гэтых фірмаў былі стратнымі. Як сказала прадстаўніца аб'яднаньня, "улічваючы палітыку дзяржавы, стратнымі становяцца ня толькі дзяржаўныя, але і камэрцыйныя структуры". Але ў членаў калегіі ёсьць меркаваньне, што "былі стратнымі, таму што грошы клалі ў сваю кішэню".

Паколькі аб'яднаньне "Белаграфарміндустрыя" зьяўлялася структурай Мінсельгасхарчу, то "з боку дзяржавы яму аказвалася значная фінансавая дапамога, выкарыстаньне якой праходзіла з сур'ёзнымі парушэньнямі заканадаўства і вельмі неэфэктыўна". Далей у матар'ялах рэвізіі адзначаецца, што аб'яднаньню выдзелена 1,5 мільярды рублёў бюджэтных асігнаваньняў, з рэспубліканскага фонду стабілізацыі 20 аўтапрычэпаў "Зубраня", 40 тэлевізараў "Гарызонт". Акрамя таго, аб'яднаньне задарма атрымала ад міністэрства два "масквічы", два склады, цяпліцу ў Ганцавічах і 200 мільёнаў рублёў. Аб'яднаньне стала гаспадаром яшчэ і вайсковых гарадкоў. На праект аднаго з заводаў у Паставах грошы выдзеліў Іван Кенік, міністар па надзвычайных сітуацыях і абароне насельніцтва ад наступстваў чарнобыльскай катастрофы.

А цяпер некалькі прыкладаў дзейнасьці алхімікаў "Белаграфарміндустрыі". Атрымаўшы 100-мільённую пазыку ў "Белаграпрамбанку", аб'яднаньне перадало яе фірме "Паціо" для пастаўкі 47,6 тон амінінай солі. У выніку – ні грошай, ні солі. 100 мільёнаў рублёў на пастаўку дызэльнага паліва гэтак жа зьніклі. Невядома, як выкарыстаныя больш за 200 мільёнаў рублёў, якія пайшлі на будаўніцтва гадавальніка лекавых зёлак. Дакумантаў па адчужэньні зямель няма, на тэрыторыі гадавальніка вырас трохпавярховы катэдж, а другі яшчэ толькі расьце. У верасьні 1994 г. паміж "БАФИ" і "Белаграфарміндустрыяй" заключаецца дамова пазыкі. "БАФИ" перадала аб'яднаньню 94,6 мільёнаў рублёў. Грошы ў тэрмін ня вернутыя. Згодна дамове, "БАФИ" забрала ў аб'яднаньня незавершанае будаўніцтва гандлёвага дому ў Менску, 9 кватэраў у жылым доме, "Волгу" і аўтобус "РАФ".

З ангельскай фірмай аб'яднаньне заключыла кантракт на пастаўку цукру, атрымаўшы крэдыт у 190 тыс. даляраў ад філіі "Белаграпрамбанку" "Агра". У выніку – ні грошай, ці цукру.

У "Зьнешэканомбанку" аб'яднаньне атрымала крэдыт на 450 тыс. даляраў. Грошы апынуліся ў Вільні ў адным з літоўскіх банкаў. Для пагашэньня крэдыту цяпер прапануецца аддаць недабудаваны гандлёвы дом.

За час свайго існаваньня "Белаграфарміндустрыя" панесла 97,7 мільёнаў рублёў стратаў. Праўда, запазычанасьць па бюджэтных ссудах пагасіў В.Каваленка за кошт асабістых сродкаў, даўшы аб'яднаньню 181,5 млн.руб. у выглядзе пазыкі.

Як сказана ў матар'ялах рэвізіі, аб'яднаньне мела "заганную практыку выплаты прэміяў і іншых даплатаў у лік атрыманьня будучага прыбытку". Грошы выдавалі нават на пакупку цукру, гародніны, на харчаваньне работнікаў.

Пасьля таго, як кампанію прыкрылі, "Белаграфарміндустрыя" самаліквідавался, а "БАФИ" аддзялілася. Як трапна заўважыў на калегіі першы намесьнік міністра Дзьмітры Руцкі, "хапнулі і разьбегліся". Па неафіцыйных дадзеных ягоны зяць таксама працуе ў гэтай фірме. Вось Кабінэт міністраў і даручыў разабрацца цесьцю, куды зяць падзеў грошы.

Сам кіраўнік аб'яднаньня на калегію не зьявіўся, затое спыталі з дырэктараў саўгасаў, якія, па словах таго ж Д.Руцкога, "не множко замазались". Ім загадана падумаць: "колькі атрымана грошай, і вярнуць іх у казну. Няхай па-добраму самі разьлічацца". На калегіі прагучала прапанова, пасьля выхаду з аб'яднаньня В.Каваленкі, зрабіць дырэктараў праваператмнікамі "Белаграфарміндустрыі". Але гэта азначае – выплаціць штраф у 416,6 млн. руб. ды яшчэ іншыя даўгі аб'яднаньня. Д.Руцкі настойваў "вярнуць дзяржаве ўсё, што наварылі", параіў "прадаваць свае халадзільнікі ды веласіпеды". А для таго, каб "под флагом государства" даўгоў не нарабілі іншыя структуры міністэрства, загадана праверыць дзейнасьць "Сельгасхіміі", "Белаграснаба", "Белхарчгандлю".

Алесь ДАШЧЫНСКІ

ЛІСТ У РЭДАКЦЫЮ

Геройская купюра

Некалькі дзён таму звалілася на мяне нечаканае шчасьце: трапіла ў рукі прыгожая паперчына – купюра ў пяцьдзесят тысяч зайцоў. Вялізныя грошы!

Але зайшоў я з ёй у краму, і радасьць мая ператварылася ў разгубленасьць – пабачыў я, што ўсіх маіх капіталаў ледзьве хапае на кілаграм ня надта смачнай каўбасы. Гледзячы на гэтую ежу, я раптам зразумеў, што ўсё цалкам лагічна. Курс нашых грошай жорстка прывязаны да найвялікшай рэальнай заваёвы савецкай улады – батону таннае каўбасы, галоўнаму мярылу сацыялістычных каштоўнасьцяў.

Прыгледзеўшыся да новай "грашовае адзінкі", я знайшоў яшчэ некалькі цікавых дробязяў, па якіх здагадаўся, чаму яна такая танная.

На абодвух баках паперкі прыгожа намаляваная Брэсцкая крэпасьць-герой. Толькі пры чым тут грошы? Відаць, кошт геройству на Беларусі – кавалак таннае каўбасы. З гэтым цяжка не пагадзіцца, гледзячы на жыцьцё нашых вэтэранаў.

Ня ведаю, ці ёсьць такія паперчыны ў Слуцку. Напэўна ж, ёсьць. Шкада, што на ўласныя вочы ня бачыў зьдзіўленьня случчакоў, калі яны атрымалі выяву свайго роднага слуцкага паса, які раптам расквітнеў чырвона-карычневым колерам з дадаткам зялёнага і, чамусьці, жоўтага.

Апошняй кропкай у "дызайне" зьзяе, ізноў-такі карычневая, зорка, ну вельмі ўжо падобная да свастыкі. Не зразумела толькі, што гэта: праект новага мэдаля "Герой Беларусі" ці аўтарская адмецiна? Здаецца мне, што гэтую паперчыну маляваў той жа самы таленавіты мастак, што плённа папрацаваў над выяваю новага герба Рэспублікі Беларусь. Калі так, то ён першы заслугоўвае гэтага мэдаля. Адным словам – герой!

Кірыл ПАЛЮХОВІЧ,
г.Пінск

© PDF: Kamunikat.org 2010 © Інтэрнэт-версія: Kamunikat.org 2010

TABULA RASA

Сёньня мы адкрываем новую і, хочацца спадзявацца, пастаянную рубрыку. Tabula rasa ў перакладзе з лацінскае даслоўна азначае "чыстая дошка", – іншымі словамі, "чысты ліст". Мяркуем, што такая назва найбольш дакладна выяўляе сутнасьць нашай задумы: перад аўтарам чысты ліст паперы, і ён вольны пісаць на любую тэму – пра жыцьцё, сьвет, людзей, палітыку, мараль. Крытэрый адзіны – каб гэта было ярка, маштабна, арыгінальна, таленавіта, каб гэта было цікава і чытэльна.Хочам зьвярнуцца да ўсіх, каму ёсьць што сказаць у гэтай рубрыцы, – пішыце, любая вартая думка патрапіць на нашыя старонкі.

Свабоду Квэбэку!

Віталь ЦЫГАНКОЎ

Яны прайгралі. Дакладней, яны ня выйгралі, але гэта значыць – яны прайгралі. Але ці маглі яны выйграць у сьвеце, дзе паняцьці "культура" і "адметнасьць" усё больш лічацца анахранізмам мінулага стагодзьдзя?

30 кастрычніка ў буйнейшай канадыйскай правінцыі Квэбэк (7 з 25 мільёнаў жыхароў усёй краіны) прайшоў рэфэрэндум па пытаньні аб незалежнасьці. У галасаваньні прыняло ўдзел 93 (!) працэнта ад тых, хто мае права голасу; 50,6 працэнта сказалі – "не", 49,4 – "так". Прыкладна 80 працэнтаў жыхароў Квэбэку – франкамоўныя, з іх каля 60 працэнтаў выказаліся за сувэрэнітэт; пры гэтым фактычна ўсе ангельскамоўныя галасавалі супраць.

У гэтыя дні ў сродках масавай інфармацыі пачуць што-небудзь станоўчае пра Квэбек было немагчыма. Увесь сьвет прынята палохаць пудзілам развалу СССР і вайны ў Югаславіі – пры гэтым наўмысна "забываюцца" нармальныя, цывілізаваныя формы разьдзяленьня, дзе людзі "пасьля" сталі жыць лепей: югаслаўская рэспубліка Славенія, Чэхія і Славакія, краіны Балтыі. Расейская і англа-амэрыканская прэса дружна практыкавалася ў іроніі і асуджэньні "неразумных сэпаратыстаў". І гэта натуральна, бо са сваёй прагай незалежнасьці квэбэкцы як жывы дакор тым, хто "дазваляе" падобнае імкненьне толькі эканамічна слабаразьвітым краінам падчас усеагульнага ўнутранага крызісу. "Сытыя – і аддзяляюцца?" – такое расейцам і амэрыканцам зразумець немагчыма.

Сапраўды, Канада тры з чатырох апошніх гадоў прызнавалася самай багатай дзяржавай сьвету, а Квэбэк – зусім не бяднейшая правінцыя гэтай краіны. Перад рэфэрэндумам канадыйскі ўрад і прэса фактычна шантажавалі квэбэкцаў, абяцаючы ім незьлічоныя эканамічныя беды, санкцыі і ізаляцыю. Супраціўленьне фэдэральнага ўраду дайшло да таго, што эканомныя капіталісты не пашкадавалі грошай для фінансаваньня мітынгаў праціўнікаў незалежнасьці – іх удзельнікі забясьпечваліся бясплатным транспартам і аплачанымі "прагуламі" на рабоце.

Усе "перадрэфэрэндумныя дні" BBC і CNN (па нечым недаглядзе іх яшчэ паказваюць па БТ) рабілі рэпартажы пра Квэбэк. Пры ўсёй хвалёнай заходняй бесстароннасьці карэспандэнты не маглі не стрымацца, каб ня выпусьціць колькі зьедлівых эпітэтаў у бок "сэпаратыстаў". Журналісты, безумоўна, давалі слова прыхільнікам абодвух пунктаў гледжаньня, але з пэўнай заканамернасьцю: "сэпаратыстаў" прадстаўлялі пераважна студэнты ды іншыя маладыя людзі, якія гаварылі пра культуру і традыцыі Квэбэку, "унітарыстаў" – часьцей за ўсё бізнэсмэны, якія папярэджвалі пра разрыў сувязяў і страту рынкаў.

Калі я слухаў канадыйскіх прадпрымальнікаў, мне чамусьці ўзгадваўся вядомы тэрмін – "прафэсійны крэтынізм". Гэта калі чалавек глядзіць на жыцьцё выключна з пункту гледжаньня сваёй прафэсіі: генэралам падавай войны, журналістам – катастрофы, чыноўнікам – карупцыю, гандлярам наркотыкаў – кліентаў, вытворцам хіміі – чыстыя землі, якія можна загадзіць. Далёка не заўсёды інтарэсы канкрэтнага чалавека ці групы людзей супадаюць з інтарэсамі нацыі, дзяржавы, чалавецтва. Таму я ніколі не ўспрыму бязьмежны духоўны лібэралізм, калі чалавек ставіцца вышэй усяго – Бога, традыцыяў, маралі, гісторыі, нацыі. Свабода кожнага індывіда заканчваецца там, дзе пачынаецца свабода ягонага суседа.

Канада ж перастала лічыцца з правам Квэбэку жыць сваім непаўторным жыцьцём. Увогуле, афіцыйная Атава (сталіца Канады) паводзіла сябе з буйнейшай правінцыяй даволі бесцырымонна. Пасьля паразы рэферэндуму 1980 года, калі толькі 40 працэнтаў квэбэкцаў падтрымалі ідэю незалежнасьці, Атава не ратыфікавала заключанае пагадненьне аб пэўных гарантыях для француская мовы і культуры, аб культурнай аўтаноміі. Квэбэкцам папросту наплявалі ў душу, не ўспрыняўшы іх усур'ёз. Лідар рэспубліканскай большасьці ў Сэнаце ЗША Робэрт Доўл публічна заявіў: "Ангельская мова зьяўляецца асновай заходняй цывілізацыі". Што завецца, прыехалі. А канадыйцы ды амэрыканцы да апошняга моманту ня верылі, што на іхным цывілізаваным кантынэнце магчымы "сэпаратызм".

З усіх бакоў чуецца лямант, што сьвет ахоплівае вірус нацыяналізму. Але, здаецца, мала хто ўсьведамляе, што сёньняшні рост сэпаратных настрояў найперш выкліканы нармальным жаданьнем здаровых нацыянальных арганізмаў процідзейнічаць іншаму, значна больш заразнаму вірусу нашай эпохі – унітарызму, аднолькавасьці. Нібыта ўвесь сьвет паставіў сабе за мэту прыйсьці да нейкага адзінага парамэтру – чалавек карычневай скуры (ня чорны і ня белы), які любіць гамбургеры, песьні Майкла Джэксана і фільмы з Арнольдам Шварцэнэгерам. Любая "агульнадаступнасьць" патрабуе ўсярэдняньня, прымітызацыі, любая "агульная" культура прыводзіць да адсутнасьці культуры. Здаецца, яшчэ трыццаць - пяцьдзесят гадоў такога разьвіцьця – і чалавецтва можа ператварыцца ў планету качэўнікаў, якія будуць займацца толькі сваёй канрэтнай, вузкапрафэсійнай працай, ня ведаючы сям'і, радзімы, нацыі, краіны, рэлігіі.

Я не жадаю жыць у такім сьвеце, таму я слаўлю квэбэкцаў – апошніх рамантыкаў нашага стагодзьдзя, – якія паўсталі супраць сусьветнай заразы ўніфікацыі і безаблічча.

Юрый Захаранка:

"Прэзідэнт самаўхіліўся ад барацьбы з карупцыяй і злачыннасьцю"

У аўторак, 31 кастрычніка былы міністар унутраных справаў Юрый Захаранка правёў першую пасьля сваёй адстаўкі прэс-канфэрэнцыю.

Былы міністар унутраных справаў лічыць, што цяпер у Лукашэнкі мэта адна: абсалютная ўлада. Але Захаранка перакананы, што "прыйдзе час, і кожны атрымае сваё"

Былы міністар спачатку падрабязна спыніўся на абвінавачваньнях, якія прагучалі з вуснаў прэзідэнта падчас нядаўняй сустрэчы з вэтэранамі. Ю.Захаранка назваў гэтыя абвінавачваньні паклёпам і акрэсьліў іх мэту – абгрунтаваць адстаўку чалавека, што адстойваў прававыя прынцыпы кіраваньня краінай, ад якіх, на думку Захаранкі, прэзідэнт стаў крок за крокам адыходзіць. Сярод іншага гэта выявілася і ў такой справе, як барацьба з карупцыяй і злачыннасьцю. Праграма гэтай барацьбы самім жа прэзідэнтам "пасьпяхова" праваленая, ён ад яе самаўхіліўся, – заначыў Захаранка.

Экс-міністар рашуча адхіліў абвінавачваньні ў фінансавых злоўжываньнях. Дамову з немцамі на пастаўку для беларускай міліцыі спэцыяльных паліцэйскіх аўтамабіляў ён назваў вельмі выгаднай і пашкадаваў, што цяпер гэтыя пастаўкі будуць сарваныя. Чарговай "вуткай", разьлічанай на некампэтэнтных людзей, ён лічыць і заяву прэзідэнта пра катэдж за дзесяць мільярдаў, "які нібыта пабудаваў для сябе Захаранка". "На самай справе гаворка ідзе пра рамонт гатэля МУС, прызначанага для разьмяшчэньня замежных гасьцей міністэрства".

Дасталася і апошняй апэрацыі па ачышчэньні Камароўкі ад спэкулянтаў мясам, якую ўжо распрапагандавалі дзяржаўныя СМІ. Па словах Захаранкі, вынік ад падобных мерапрыемстваў толькі прапагандысцкі, што і даказала праведзеная на Камароўцы акцыя – дзьве няўлічаныя сьвінныя тушы ды некалькі пратаколаў на гандляроў за брудныя пазногці! Такімі справамі, па словах Захаранкі, павінны былі займацца і займаюцца звычайныя супрацоўнікі міліцыі кожны дзень і без шуміхі. Былы міністар МУС упэўнены, што падобныя акцыі – звычайная паказуха новага кіраўніцтва МУС, якое прыкрывае сваю непрафэсійнасьць.

– У адным з інтэрвію вы заявілі, што ў ведамстве Замяталіна створана спэцыяльная група з 50 чалавек для збору і распаўсюджваньня кампрамату. Ці не маглі б вы паведаміць падрабязнасьці аб гэтай групе?

– Так, прыкладна такая колькасьць там працуе. Гэтая група называецца прэс-служба і вынікі яе дзейнасьці вы хутка ўбачыце на прыкладзе маёй пэрсоны. Спадзяюся, што Лукашэнка ініцыіруе працэс. Пачнуць, як мне ўжо паведамілі, з таго самага гатэля МУС, пра які я згадваў. Гаворка ідзе ня толькі пра мяне. Прэс-служба такімі справамі і раней займалася ў дачыненьні да тых, хто ня быў даспадобы. *(Нагадаем апошні прыклад з С.Багданкевічам –* **А.Г.**).

– Вашае стаўленьне да Ціцянкова?

– У мяне з ім аднолькавая "любоў" з першага дня ўступленьня на пасаду. Я лічу, што Ціцянкову мы яшчэ зададзім шмат пытаньняў, калі пачнем будаваць сапраўды прававую дзяржаву.

– Як вы ацэньваеце тое, што Міністэрствам унутраных справаў зараз кіруе Віктар Шэйман?

– Калі зампаліты роты ці батальёну будуць камандаваць Міністэрствам унутраных справаў, то "небясьпека" нам будзе гарантаваная. Гэта адназначна.

– Што вы ведаеце пра замах на Аляксандра Лукашэнку пад Лёзна?

– Якраз у той час я быў кіраўніком сьледчага камітэту, выяжджаў на месца здарэньня... Адкажу так: афіцыйныя вынікі сьледзтва, якія сьцьвярджалі, што замах быў, і мае прафэсійныя высновы вельмі адрозьніваюцца.

– А калі больш шчыра?

– Напрыклад, там, на месцы здарэньня, я дапытваў Ціцянкова і спытаў яго, як усё было? Ён сказаў: "Сітуацыя была наступная: хлапок – і я пачуў скрыгат мэталу ад кулі, што ўваходзіла ў машыну..." Больш можна было не пытацца...

– Кажуць, вы маеце кампрамат на сёньняшніх вышэйшых кіраўнікоў. Калі гэта так, то ці зьбіраецеся яго абнародаваць?

– Я не планаваў зьбіраць кампрамат. Іншая рэч, што мне па службе даводзілася займацца справамі, дзе фігуравалі тыя ці іншыя асобы... Мяркую, мы яшчэ знойдзем час, каб пагаварыць на гэту тэму.

– Калі ў вас зьявіцца асабістая ахова?

– Яе не было нават тады, калі я быў міністрам. Як прафэсіянал я добра разумею, што ніякая ахова не дапаможа. Калі будзе патрэба, няма вялікай цяжкасьці "прыбраць" любога, у тым ліку і прэзідэнта, нягледзячы на шчыльную ахову. Трэба ўзмацняць прававы парадак цалкам у дзяржаве. Гэта галоўнае.

– Журналісты лічаць, што час ад часу прэзідэнта інфармуюць аб нейкіх змовах, спробах арганізаваць замахі на яго. Што вам пра гэта вядома?

– Мне вядома, што гэта правакацыі, плод фантазіяў. Прэзідэнта трымаюць у страху і падпітваюць гэты страх дадатковай "інфармацыяй", за якой нічога няма.

– А хто падпітвае?

– Магчыма той, хто малюе сітуацыю.

– Юрый Мікалаевіч, давайце вернемся да вобыску ў кватэры прэм'ера. Вы кажаце, што нічога пра гэта ня ведалі. А хто ж даваў санкцыю?

– Пракурор даваў санкцыю. Але мне больш за ўсё крыўдна, што прэзідэнт добра пра гэта ведаў, калі абвінавачваў мяне ў парушэньнях. У яго ж на стале ўсе паперы ў той час ужо ляжалі, але яму трэба было карту разыграць. Дадам яшчэ раз, што той вобыск праводзіўся ў маю адсутнасьць, мяне нават у рэспубліцы тады не было.

– Скажыце, прыкладна колькі грамадзянаў у краіне знаходзяцца пад так званым вонкавым назіраньнем?

– Чаму ў вас такая тэрміналогія? Хіба ёсьць канкрэтныя дадзеныя? Я гарантую, што міліцыя такімі справамі не займалася. *(Пытаньне між тым існуе і, як прызнаў былы міністар ужо пасьля канфэрэнцыі, ён заўважыў, што асабіста за ім назіраньне вядзецца, хаця і на дастаткова нізкім прафэсійным узроўні. –* **А.Г.**).

– Якую мэту перад сабой вы ставілі, калі арганізоўвалі прэс-канфэрэнцыю: гэта адказ прэзідэнту на абразы ці вы пажадалі апярэдзіць чарговы ўдар па сваёй асобе?

– Спачатку я не зьбіраўся праводзіць аніякай прэс-канфэрэнцыі. Разыйшліся з прэзідэнтам і ўсё. Але пасьля таго, як з мяне зрабілі небясьпечнага дзяржаўнага злачынцу, я проста вымушаны неяк адказаць. Патлумачыць людзям, што я чысты перад імі і перад Беларусяй.

– Цяпер вы ўступаеце ў палітыку...

– Так, толькі я хацеў бы, каб мая палітыка была прававой палітыкай. Я за неабходнасьць забесьпячэньня хаця б мінімуму законнасьці, якая патрэбная сёньня краіне.

– Ёсьць такая вэрсія вашай адстаўкі: Беларусь стаіць на шляху транзіту ў Эўропу рэдказямельных ды каляровых мэталаў, наркотыкаў, стратэгічнай сыравіны. Але беларускі МУС сваімі дзеяньнямі стаў перашкодай на шляху гэтага транзіту і таму крымінальныя элемэнты дапамаглі ў вашай адстаўцы. Вашае стаўленьне да такой вэрсіі.

– Ведаеце, адным з накірункаў нашай дзейнасьці сапраўды было тое, аб чым вы кажаце. Беларусь – фарпост, які прыкрывае Заходнюю Эўропу. Вядома, што праз нашу краіну туды "паперлі" ўсе, у тым ліку і злачынцы. Вязуць наркотыкі і фальшывыя грошы, ня кажучы ўжо пра нелегальных мігрантаў. І невыпадкова, што мы не спрабавалі закрыць мяжу з Расеяй. Калі былі зьнятыя мытныя пасты на расейска-беларускай мяжы, то я паспрабаваў замест іх паставіць там пасты дарожнай міліцыі, каб перакрыць доступ у нашу рэспубліку для злачынцаў. На жаль, мне не ўдалося гэта зрабіць, не пасьпеў. Мы з усіх бакоў застаемся адкрытыя. Ці мы дзяржава, ці не? Цяжка ў такім становішчы наводзіць парадак у краіне.

– Вы маглі б патлумачыць, як ствараўся тэкст прысягі ўнутраных войскаў, адкуль узьніклі ў ім словы "аб вернасьці прэзідэнту і Канстытуцыі"?

– Я ў гэтым удзелу не прымаў, я заўсёды стаяў за вернасьць толькі Канстытуцыі. У гэтым, магчыма, і мая бяда...

– Як вы прагназуеце: ці ўвядзе Лукашэнка у хуткім часе прамое прэзідэнцкае праўленьне?

– Ня ведаю. Гэта залежыць, у тым ліку, і ад вас.

– А як можна вызначыць мэту ягонай кадравай палітыкі?

– Мэта адна – абсалютная ўлада, і больш нічога. Усе перастаноўкі, якія правялі альбо запланавалі на бліжэйшы час, вядуць нашу Беларусь у балота... Дарэчы, я хачу папрасіць супрацоўнікаў праваахоўных органаў сьцісунуць зубы і працаваць. Нават у такіх умовах. Усё гэта часовае, яно міне. Наша справа – бараніць людзей. Акрамя нас, гэта рабіць няма каму. А час, калі кожны атрымае сваё, прыйдзе.

– І калі ж прыйдзе гэты час?

– Я ня думаю, што ў нашай краіне пераможа той накірунак, які ператварае нас у рабоў. Гэтага ня будзе. Мы па сутнасьці сваёй не рабы, і глыбока памыляецца той, хто спадзяецца на сілавыя мэтады. Не атрымаецца. А тыя, хто робіць стаўку на такія мэтады, павінны ведаць, што давядзецца несьці адказнасьць, і вельмі строгую.

Запісаў
Алег ГРУЗЬДЗІЛОВІЧ

Супрацоўнік КДБ абвінавачваецца ў забойстве

На мінулым тыдні быў арыштаваны старшы опэрупаўнаважаны УКДБ па Гомельскай вобласьці маёр Сяргей Музычкій. Прэс-служба КДБ пацьвердзіла гэты факт

Папярэдняе сьледзтва ўстанавіла, што ўвесну гэтага года маёр Музычкій пазычыў у свайго знаёмага прадпрымальніка 25 тысяч даляраў ЗША, якія патраціў на будаўніцтва катэджа. Сьледзтва лічыць, што потым ён не хацеў вяртаць пазыку, а таму, скарыстаўшыся асабістай штатнай зброяй, у ліпені сплянаваў і ажыцьцявіў забойства бізнэсмэна. Па інфармацыі, сп.Музычкій выманіў ахвяру за горад, дзе і ўчыніў забойства. Цяпер гэтай крымінальнай справай займаецца ваенная пракуратура, супрацоўнікі якой адмовіліся паведаміць якія-небудзь падрабязнасьці, спаслаўшыся на таямніцу сьледзтва.

СІМ

Чыноўнік-рэкецір

Супрацоўнікі Вілейскага РАУС затрымалі чатырох вымагальнікаў, якія патрабавалі ад жыхара вёскі Ерхі 2,5 млн. рублёў.

Цікава ў гэтай гісторыі тое, што адзін з вымагальнікаў – дзяржаўны чыноўнік, які працуе ў аддзеле сацыяльнага забесьпячэньня Маладэчанскага райвыканкаму.

Валодзя ЯНЧУК

Дзеці-алкаголікі

У Магілёўскай вобласьці 350 дзяцей зарэгістравана ў Абласным наркалагічным дыспансэры як алкаголікі ці схільныя да гэтага людзі. Але, як лічыць лекар-нарколаг Ігар Кузьняцоў, такіх дзяцей значна больш, бо наша сістэма народнай адукацыі не зацікаўленая выкрываць падобныя выпадкі і накіроўваць дзяцей на лячэньне.

Сымон ГЛАЗШТЭЙН

Арыштаванага дырэктара вылучылі кандыдатам у дэпутаты

Бараўлянская акруговая выбарчая камісія зарэгістравала кандыдатам у дэпутаты Менскага абласнога Савету дырэктара саўгасу "Заслаўскі" Анатоля Зязетку, які сядзіць у сьледчым ізалятары.

Ён быў арыштаваны 15 жніўня гэтага года па падазрэньні ў крадзяжы дзяржаўнай маёмасьці ў асабліва буйных памерах. Варта адзначыць, што на травеньскіх выбарах ён балатаваўся ў Вярхоўны Савет, аднак безвынікова. І вось, знаходзячыся за кратамі, Анатоль Зязетка вырашыў прабіцца хаця б у абласны Савет. Яго вылучылі кандыдатам у дэпутаты ад Сацыялістычнай партыі. Аднак застаецца загадкаю, якім чынам чалавек, які да арышту быў сябрам Аграрнай партыі, знаходзячыся за кратамі, змог уступіць у Сацыялістычную партыю, а потым зарэгістравацца кандыдатам у дэпутаты. У абласной выбарчай камісіі пацьвердзілі факт рэгістрацыі А.Зязеткі кандыдатам у дэпутаты Менскага аблсавету, але падрабязнасьці паведаміць адмовіліся. Ня выключана, што калі будуць выяўленыя парушэньні закону, рашэньне Бараўлянскай акруговай камісіі аб рэгістрацыі Анатоля Зязеткі кандыдатам у дэпутаты будзе адмененае. Хаця, як патлумачылі ў Цэнтрвыбаркаме, у Законе аб выбарах няма прамой забароны на рэгістрацыю кандыдатамі ў дэпутаты асобаў, якія знаходзяцца пад арыштам.

Падпольны "Арарат"

У калгасе "Забалоцьце" Аршанскага раёну міліцыя выявіла падпольны цэх на тутэйшым вінзаводзе.

Там захоўваліся 3,5 тоны сурагату і ўжо закаркаваныя пляшкі з тым жа таварам. Гэтак званыя гарэлку і каньяк "Арарат" вытворцы пастаўлялі ў гандлёвую сетку. 294 скрыні сурагату ўжо былі на адной з базаў у Воршы, і крама N5 актыўна гандлявала самаробным алкаголем.

СІМ

Зноў забілі таксіста

У нядзелю па Горадні праяжджаў чорны катафалк маркі Mercedes, за якім сьледвалі дзесяткі машынаў таксі

Міліцыя спыніла рух і дала жалобнай працэсіі "зялёную вуліцу". Так праводзілі спачатку да царквы, а потым на могілкі па-варварску забітага таксіста. Гэтае забойства ўзрушыла горад.

Праз паўтары сутак забойцаў схапілі. Імі аказаліся два крымінальнікі з Расеі. Па іхных жа словах, яны ўцяклі з зоны ў Навасібірску, селі ў цягнік і спакойна даехалі да Горадні. На вакзале яны ўзялі таксоўку маркі Opel і паехалі за горад у вёску Жытомля, дзе ў аднаго з іх жыла сястра.

Па некаторых зьвестках, на целе забітага таксіста каля 30-35 ранаў. Яму было 35 гадоў, бяз бацькі засталіся двое дзяцей.

В.В.

З сякерай супраць аўтамата

Жыхар вёскі Ігнатава Хоцімскага раёну сп.Валошанка вяртаўся п'яны з памінкаў.

На ўскрайку вёскі ён напаў на старую жанчыну і пачаў яе зьбіваць. Кабету абаранілі мясцовыя жыхары і выклікалі міліцыю. Калі міліцыянты паспрабавалі затрымаць бандыта ў ягонай хаце, сына выйшаў бараніць бацька. Ён з сякерай кінуўся да міліцыянтаў, але быў забіты з міліцэйскага аўтамата.

Начальству не шанцуе

Днямі скралі "Волгу" старшыні Горацкага райспажыўсаюзу. Машыну да гэтага часу не знайшлі.

Сымон ГЛАЗШТЭЙН

Загінуў абараняючы бычка

У вёсцы Пабужжа Веткаўскага раёну двое жыхароў Гомлі забілі палкамі пэнсіянэра. Ён бараніў ад іх свайго бычка, якога гэтыя гэтыя злодзеі хацелі скрасьці.

Валодзя ЯНЧУК

ЗА КРАТАМІ

У турмах не хапае месца

За мінулыя гады ў Гарадзенскай вобласьці не раскрыта 9065 злачынстваў. У 11 раёнах вобласьці ўзровень злачыннасьці сёлета падвысіўся. Было 56 выпадкаў на 10 тысяч чалавек, а цяпер — 63, а ў Гарадзенскім раёне — увогуле 87

Праўда, у Гарадзенскай вобласьці яшчэ ня самыя горшыя справы. Колькасьць злачынстваў павялічылася ў нас на паўтысячы. А на Берасьцейшчыне – на 1600, параўноўваючы з леташнімі лічбамі. А вось на Магілёўшчыне пасьля ад'езду на сталае жыхарства ў сталіцу тав.Лукашэнкі адбыўся сапраўдны выбух злачыннасьці – 49% росту (у параўнаньні з дзевяцьцю першымі месяцамі мінулага году).

Няма дзе спаць

У Ваўкавыскай калоніі, разьлічанай на 2590 чалавек, сёньня ўтрымліваецца 3011. У гарадзенскай турме замест 760 – 907, і замест 2 квадратных мэтраў плошчы на аднаго зьняволенага – цяпер толькі 1,1. Аднак тое, што "зэкі" мусяць спаць седзячы або па чарзе, нібыта толькі чуткі. Рэальна ж, што паміж ложкаў нанач кладуць шчыты, а зьверху – матрацы, якія днём прыбіраюцца.

У Лідзе хацелі пабудаваць новы сьледчы ізалятар, але мясцовыя ўлады заўпарціліся і не далі дазволу. Пасьля гэтага ў Горадні пад будоўлю выдзелілі 8 гэктараў зямлі каля аб'яднаньня "Хімвалакно". Але каб паставіць гэты ізалятар, патрэбныя 500 мільярдаў рублёў!

На "хіміі" пасвабаднела

Затое вальней стала ў спэцкамэндатурах, якія сочаць за тымі, хто адбывае пакараньне на "будоўлях народнай гаспадаркі", або, як кажуць у народзе, "на хіміі". Спэцкамэндатураў на Гарадзеншчыне – восем: адна гарадзкая і сем сельскіх. Найбольш іх у Шчучынскім раёне – 3, у Гарадзенскім – 2 і па адной у суседніх Мастоўскім і Бераставіцкім раёнах. Кожная разьлічана на 100 чалавек, а сёньня ў іх – ад 60 да 90.

Спэцкамэндатура ў Горадні забясьпечвала заўсёды працоўнай сілай "Гроднапрамбуд". Але замест 500 тут цяпер толькі 270 чалавек, ды і тыя ня надта патрэбныя, бо няма працы.

Аднак зусім ня з гэтай прычыны зьменшылася колькасьць "хімікаў" у спэцкамэндатурах. Проста ўсё больш злачынцаў атрымлівае болей жорсткія прысуды. Ня так даўно іх засуджвалі да 3-5 гадоў зьняволеньня, а цяпер усё часьцей да 8-9. Бо калі раней 1/3 сядзела за хуліганства ды крадзяжы, то сёньня значна пабольшала забойцаў, гвалтаўнікоў, рабаўнікоў ды рэкеціраў.

У Гарадзенскай турме, напрыклад, сёньня адбываюць пакараньне 284 злачынцы (апроч тых, хто пакуль знаходзіцца ў сьледчым ізалятары), сярод якіх 80 забойцаў.

Амністыя ААН?

Сп.Бутрас Галі, мабыць, нічога ня ведае пра тое, што ў Гарадзенскай турме зьняволеныя вельмі чакалі амністыі з нагоды 50-годзьдзя Арганізацыі Аб'яднаных Нацыяў... Яны лічаць, што сёлетняй амністыі, абвешчанай А.Лукашэнкам да 50-х угодкаў капітуляцыі Нямеччыны, замала. Дарэчы, паводле яе па ўсёй Беларусі было выпушчана на волю каля паўтары тысячы зьняволеных. Ці не зашмат гэта? Гэта гледзячы як лічыць. У 35 "спэцустановах" Беларусі каля 53 тысяч зьняволеных, а іхная колькасьць сёлета даходзіла амаль да 60 тысячаў.

Зрэшты, публіка гэта адпаведная. Калі сёлета на Гарадзеншчыне ад "хіміі" было ўмоўна вызвалена 170 чалавек, то яшчэ больш – 214 – наадварот трапілі з "будоўляў народнай гаспадаркі" ў калонію за парушэньне рэжыму, п'янства і ўцёкі.

За паўторныя злачынствы, між іншым, за краты трапляе каля 30% ад усёй колькасьці асуджаных.

"Турма народаў"

Міжнародныя арганізацыі ўжо зацікавіліся Гарадзенскай турмой, аднак ні адзін з іхных прадстаўнікоў так і не наведаў да гэтага часу. А вось злачынцы-замежнікі нашу турму ўжо добра ведаюць. Сёлета ў тутэйшым сьледчым ізалятары сядзелі лібанцы, афганцы, іранцы, туркі і нават немцы. Цяпер, праўда, тут сядзяць толькі палякі і расейцы. Але калі першых з іх нядаўна наведаў польскі консул, то расейскіх прадстаўнікоў, па словах турэмнага начальства, не цікавяць іхныя грамадзяне, якія апынуліся у замежнай вязьніцы. Зрэшты, яны тут могуць пачуваць сябе як дома, бо мы, як вядома, знаходзімся ў агульнай мытнай зоне.

Няма працы

У Гарадзенскай турме сёньня робяць труны, але гэтым занята 40-60 чалавек. астатнім працы няма. У Ваўкавыскай калоніі ёсьць памяшканьні, станкі, але працуюць толькі 800 чалавек (менш за 1/3), бо няма асаблівага попыту на часткі для радыёапаратуры, а пляценьне сетак для бульбы – справа сэзонная. Раней тут працавалі амаль усе, але сёньня тое ж самае, што і на волі – стаяць заводы.

"Спэцустановы" павінны самі сябе ўтрымліваць, аднак сёньня гэта нерэальна. А тым часам утрыманьне аднаго зьняволенага ў калоніі абыходзіцца ў месяц у 443 тысячы рублёў, а ў турме – 351 тысячу. У дзень у турме на кожнага з вязьняў выдаткуецца 7721 рубель, а ў ізалятары крыху больш – 9381 руб. У ізалятары, між іншым, кормяць удвая лепш за турму. За 9 месяцаў сёлета на харчаваньне "жыхароў" Гарадзенскай турмы пайшло 1 млрд. 470 мільёнаў, а на камунальнае забесьпячэньне (сьвятло, вада і г.д.) – 5 мільярдаў 89 мільёнаў рублёў.

Ня больш за адзін тэлевізар на камэру

У Савецкім Саюзе, аказваецца, самымі актыўнымі чытачамі былі менавіта зьняволеныя. 60% з іх выпісвалі да 10 розных газэт і часопісаў, а на адно-два выданьні падпісваўся кожны. Цяпер турэмнае начальства выпісвае 80-90 асобнікаў "спэцгазэты" "Трудовой путь", каб раздаваць вязьням бясплатна. А сярод іх саміх зараз больш папулярная ня прэса, а тэлевізар, што стала магчыма дзякуючы зьнікненьню Савецкага Саюзу, дзе турэмныя парадкі былі традыцыйна больш жорсткімі. Турэмнае начальства толькі абмяжоўвае, каб на камэру не было больш за адзін тэлевізар – з увагі на эканомію электрычнасьці.

Па словах наглядчыкаў турмы, злачынцам найбольш падабаецца глядзець фільмы з крымінальным сюжэтам: бандыты ў масках, страляніна і г.д. Па тэлевізары іх цяпер паказваюць кожны дзень, таму "спэцкантынгент" ня хоча наведваць звычайныя кінасэансы. Зрэшты, начальства асабліва не наракае – менш клопату, паколькі зьбіраць да купы асуджаных, ды яшчэ гасіць сьвятло – справа небясьпечная.

Хваробы

Сярод зьняволеных распаўсюджаныя наступныя хваробы. На першым месцы – псіхапатыя, потым – хваробы страўніка і кішэчныя: язва, гастрыт, халецыстыт. Часта сустракаецца хранічны алкагалізм. У сьледчым ізалятары ўсіх правяраюць на вэнэрычныя хваробы. Два выпадкі такой хваробы былі зафіксаваныя ў асуджаных, якія адбывалі пакараньне ў Ваўкавыскай калоніі. Мэдыкі "спэцустановы" перакананыя, што гэта – вынік гомасэксуальных кантактаў.

Турэмная "мода"

У турму, па словах начальніка, "стала вельмі модна запрашаць рэлігійных дзеячаў". Чаму гэта ўспрымаецца начальствам толькі менавіта як мода? Таму, што "да турмы мала хто з іх наведваў храм, інакш бы сюды ня трапіў"...

Кожную сераду а трэцяй дня сюды прыходзіць ксёндз з фарнага касьцёлу. Каб трапіць да яго на споведзь, трэба падаць начальству адпаведную заяву.

А вось праваслаўны бацюшка толькі раз наведаў турму, дзе яму, мабыць, вельмі не спадабалася. Ён адразу "раскусіў" "спэцкантынгент", назваўшы зьняволеных "не истинно верующими". Больш бацюшка ў турме не паказваецца, спасылаючыся на ўласную занятасьць. Праваслаўныя мусяць запісвацца на прыём да ксяндза...

Сяргей АСТРАЎЦОЎ

СІМ

Рынок труда: ты выбираешь, тебя выбирают

Опрос показал, что сегодня уже 42 % населения Беларуси согласны рисковать потерей работы ради достойной оплаты своего труда

"Что бы Вы предпочли: 1) Больше работать и больше зарабатывать или 2) Работать не напрягаясь, пусть и жить скромно?". Первый вариант выбрали 85% опрошенных, что почти на 14% больше, чем в начале 90-х годов. Соответственно, уменьшилось число тех, кто готов жить скромно, не напрягаясь. Нет сомнения, что это результат рыночных веяний. Рынок – как бы к тому не относиться – задает более высокий темп жизни.

Негосударственный сектор в республике в настоящее время включает (по данным экспертов МВФ) около 13% всей численности занятых. Это существенно больше, чем в 1991 г. (4% занятых).

Опрос, который проводился в июне 1995г. минским Независимым институтом социально-экономических исследований показал, что 26,7% населения так или иначе уже участвуют в негосударственной экономической деятельности. Наибольшее число (21% опрошенных) – в перепродаже товаров, наименьшее (2,3%) – в качестве владельцев или совладельцев частных фирм, магазинов, предлриятий, мастерских и т.д. Заметны различия между группами. Так, среди мужчин вдвое больше, связанных с негосударственными формами деятельности. Более активна молодежь, особенно в перепродаже товаров и коммерческом туризме. Неожиданностью можно назвать то, что среди "тинейджеров" (до 19 лет) вдвое больше, чем в среднем, удельный вес лиц, участвующих в операциях с ценными бумагами. Но в целом этот вид деятельности, в которую по рыночным условиям должен быть включен практически каждый человек, пока еще развит слабо (лишь 7,9% населения охвачены им). Лица с высшим и средним специальным образованием существенно больше вовлечены в такие виды негосударственной экономики, как приобретение ценных бумаг, владение частной фирмой, наемный труд в негосударственном секторе, но меньше в перепродажу товаров и посреднические услуги. Руководители чаще других категорий участвуют в приобретении ценных бумаг (26,1% при среднем – 7,9%) и во владении (13,8%, средняя – 2,3%), 15% из них связано с коммерческой торговлей. Специалисты и квалифицированные рабочие – с наемным трудом в негосударственном секторе (14,7 и 13,7%, средняя – 9,2%). В областных центрах вдвое больше населения (32,6%), чем в Минске (16,9%) участвует в перепродаже товаров, зато минчане активно включаются в приобретение ценных бумаг и наемный труд в негосударственном секторе.

Следует однако учитывать, что многие виды негосударственной экономический деятельности носят пока разовый характер (приобретение акций, торговля, поездка и т.д.) и, конечно, принципиально изменить психологию они не могут, но тем не менее дают крупицы того опыта, без которого вербальные рыночные представления не воспринимаются как личностно значимые.

К сожалению, 38,2% из тех, кто уже соприкоснулся с новыми видами экономической деятельности, не намерены продолжать начатое. Причины разные: и обман доверчивых с помощью различных "пирамид", и неудачная поездка за рубеж, и встреча с рэкетом, и снижение покупательской способности, инфляция и другое. Но главное все-таки в том, что ни государственная политика, ни моральная обстановка в обществе не способствуют развитию негосударственных форм экономической деятельности. То, что до сих пор сделано в этом направлении, сделано не благодаря, а вопреки. Вопреки предвзятости, непониманию, различным препонам (таможенным, паспортным и пр.), провоцированию злобы и зависти и т.д.

Показательны в этом смысле различия в оценках общественного мнения моральных и деловых качеств западных и белорусских предпринимателей. По данным того же опроса НИСЭПИ, с точки зрения среднего белоруса, западных бизнесменов отличает деловая хватка (это качество отметили 66,1% опрошенных), трудолюбие (61,2%), инициативность и настойчивость (59,0%), высокий профессионализм (54,9). Сутью же отечественного делового человека, по оценкам респондентов, являются: жажда наживы (так считают 63,3% опрошенных), склонность к жульничеству (57,4%), неразборчивость в средствах достижения цели (47,9), нежелание честно трудиться (44,7%). Характерно, что западный бизнесмен и белорусский препрениматель оцениваются в различных системах координат: первый – в деловой, прагматической, второй – в морально-этической. Нет сомнения, что неблаговидный образ отечественного предпринимателя формируется в массовом сознании под серьезным воздействием номенклатурной пропаганды.

Но все-таки можно, пожалуй, утверждать, что коль скоро эти ростки рыночного сознания и поведения все-таки живут, значит они здоровые и устойчивые. Нет сомнения, что трудовые установки рыночного типа будут постепенно очищаться от различных квазирыночных моментов, укрепляя свое ядро, а именно – высокую мотивацию на основе личной заинтересованности, активность и ответственность.

Готовы ли вы рисковать?

Еще одно изменение в сфере массовой психологии связано с формированием нового восприятия и отношения к риску. По неписаным правилам при социализме экономический риск, как осознанное решение или действие с вероятностью благоприятного исхода меньше 1, не допускался, хотя откровенного авантюризма и некомпетентности было более чем достаточно. Государство постаралось избавить от риска и каждого отдельного индивида. Ему, например, не платили все заработанное – часть шла в фонды, из которых можно было при случае получить помощь; не разрешалось иметь собственность в виде средств производства, получить кредит, скажем, на приобретение автомобиля, выехать за границу, играть в азартные игры, кроме государственной лотореи и прочее. Простой советский человек жил в условиях 100-процентной гарантийности, да и рисковать ему было нечем.

Рыночные отношения по самой своей природе вероятностны, а значит содержат элементы риска. Рынок труда не исключение, и, по-видимому, самым существенным фактором риска для индивида является опасность в поисках лучшей работы потерять ту, которая есть. Понятно, что если все будут держаться гарантированной работы, а ее может дать только государство, то рынок труда невозможен (не будет товара), и не для кого проводить разгосударствление или приватизацию.

Стремление человека к наиболее выгодному применению своей способности к труду и соответствующей оплате, поиск подходящего места работы, готовность выдержать конкуренцию, рисковать – все это и составляет внутренний механизм рынка труда, его социально-психологические импульсы.

Опрос показал, что сегодня 42% населения республики согласны идти на риск потери работы ради достойной оценки и оплаты своего труда, а 54,7% предпочитают гарантированную работу, пусть и при невысокой заработной плате. Готовность к риску на рынке труда свойственна молодежи (72,2% в возрастной кагорте 20–24-летних). С возрастом она снижается, только 17% 60-летних согласны на такой вариант. У людей с начальным образованием она составила 25,7%, с высшим – 52,8%. Здесь проявляется очевидная зависимость готовности к риску на рынке труда от того, что называют праксеологической вооруженностью личности, основу которой составляют общие и профессиональные знания, теоретическая подготовка. Этот факт, может быть, наилучшим образом реабилитирует образование. Оно увеличивает число степеней свободы человека, что, несмотря на неадекватную оплату, придает ему высокий смысл и престижность.

Трудно объяснить сравнительно низкую готовность к риску на рынке труда руководителей 46,3%, что ниже, чем у специалистов и только на 4 пункта выше неквалифицированных рабочих. По-видимому, тут одно из двух: либо руководители сегодня имеют такую зарплату, которая делает излишним какой-либо риск; либо уровень компетентности большей половины из них не позволяет им надеяться на успех в конкурентной борьбе – сохранить бы уж то, что есть. Впрочем, 43,3% руководителей, готовых побороться за лучшее применение своей рабочей силы, более чем достаточно для создания рынка труда и среди этой категории.

Что касается различий по типу поселений, то здесь бросается в глаза отставание Минска от областных центров, что, возможно, связано с лучшими на сегодняшний день условиями трудоустройства и оплаты труда в столице.

Переоценка роли государства

Монополия государства на рабочую силу является вершиной этатизма, т.е. подчинения всей экономической жизни госаппарату. В этих условиях представления массового сознания о роли государства крайне противоречивы и нереалистичны. В них причудливым образом совмещаются патерналистские упования (государство – справедливый отец: и накажет, и наградит, а глава государства – "батька"), совершенно необоснованные взгляды о всесилии государства, преувеличение надежды на благодетельность и справедливость со стойким, хотя и часто скрываемым, недоверием к чиновнику, с глубокой убежденностью, что, к примеру, тот же нормировщик ставит перед собой лишь одну цель – не дать человеку заработать больше, чем положено.

Движение к рынку объективно изменяет роль государства и субъективные представления о нем. На вопрос, должно ли государство ограничивать личные доходы граждан, 65,5% ответили отрицательно, 31,6% – положительно. Больше чем в среднем по массиву число положительных ответов дали женщины (35,1%), старшие возрастные кагорты (48,8%), лица с низким уровнем образования (43,7%), неквалифицированные рабочие (35%) и сельчане (37,7%). Эти данные иллюстрируют действие закона социального сравнения, согласно которому человек чувствует себя психологически более комфортно там и тогда, где и когда он меньше отстает от других. Такую реакцию нельзя назвать завистью, она скорее некоторый весьма чувствительный индикатор и масштаб самоуважения. Этот масштаб можно уменьшить двумя способами: повышая свой уровень или снижая достижения других. Многие годы в оплате труда использовался преимущественно второй, "потолочный" вариант, т.е. ограничение заработка тех, кто по своей квалификации и работоспособности мог бы зарабатывать больше. Такая политика удерживала дифференциацию доходов в определенных границах, но вместе с тем тормозила активность, инициативу, сдерживала рост производительности, инновации и т.д., что неизбежно оборачивалось огромными, не всегда, правда, учитываемыми потерями.

Первый вариант – состязательный, на который постепенно выходит общество, более напряженный, требовательный, но экономически многократно выгодный, причем для всех – что с трудом и не сразу осознается. И то, что две трети населения сегодня в принципе его поддерживают, т.е., кто высказался против ограничения доходов, – можно считать фактом обнадеживающим.

С этим же связано и резко отрицательное отношение населения к предложению о введении более высоких налогов на дополнительные заработки, помимо основной работы. Из числа опрошенных 81,9% высказались против, и особенно категорично квалифицированные рабочие (87,4%) и молодежь в возрасте до 30 лет (94,5%). Среди других социальных групп значимых различий по данному вопросу нет.

Может показаться, что первым двум вопросам противоречат ответы респондентов на третий вопрос – об ответственности государства за материальное благополучие граждан. Из двух приведенных суждений большинство опрошенных (73,3%) выбрали первое: "правительство отвечает за материальное благополучие своих граждан и оно обязано помогать людям, поддерживать достойный уровень жизни граждан". За второе суждение, что "люди сами отвечают за свое благополучие и они обязаны сами решать свои проблемы" – высказались только 21,9% респондентов. Однако противоречия здесь нет. Как отмечалось, среди опрошенных только 2,3% являются владельцами или совладельцами частных препрየятий (магазинов, фирм и т.д.), а 9,2% – наемными работниками в негосударственном секторе. Следовательно, все остальные (исключая пенсионеров и учащихся) по-прежнему работают на государственных препприятиях. Работающих в колхозах (12,6% всех занятых) тоже следует включать сюда, ибо фактически колхоз до сих пор сохраняет все признаки государственного предприятия. И государство, как собственник и работодатель, действительно обязано обеспечивать воспроизводство используемой им рабочей силы, – или же передать госсобственность в руки частных лиц, и тогда, оставаясь лишь контролирующей и надзорной инстанцией, потребовать от работодателей выполнения во всем объеме договорных условий найма и трудовых соглашений. В частности, по отношению к частным нанимателям рабочей силы, государству не составит никакого труда не допустить задержки выплаты даже на один день.

Разумеется, государство не отвечает за материальное благополучие тех своих граждан, кто выбирает путь частного предпринимательства. Тем самым, раскрепощая личность, государство снимает с себя такую трудную ношу. Сосредотачиваясь на оказании социальной помощи нетрудоспособным и на субсидиарной поддержке трудоспособных, на определении нормативной базы, контроле за строгим соблюдением законов о труде и трудовых соглашений, точности пенсионных отчислений и т.д. государство могло бы существенно повысить эффективность социальной политики.

Сегодня же, при нарастании бедности основной массы населения, связанного сейчас или прежде – до выхода на пенсию – с трудом на государственных предприятиях (организациях, учреждениях, учебных заведениях), правительство обязано самое пристальное внимание уделять проблемам благосостояния людей. Именно это требование и вытекает из приведенных ответов на последний вопрос. Но в целом, в массовом сознании идет весьма сложный процесс преодоления стереотипов уравнительности, иждивенчества, полукриминальных способов компенсации недоплаты за свой труд и постепенно формируется трезвый подход к оценке роли государства в регулировании трудовых отношений, зреют ростки психологического механизма основных принципов рынка труда. Понятно, что никогда и ни в одной стране абсолютно всё население не будет поддерживать эти, довольно жесткие, принципы, но когда есть "критическая масса" субъектов, их поддерживающих, нужна только политическая воля, чтобы их осуществить.

Региональные особенности формирования рынка труда

Более двух лет прошло с тех пор, как Верховный Совет Беларуси обсуждал вопрос о свободных экономических зонах в западных областях республики. Активным противником данного предложения выступал тогда еще депутат Верховного Совета А.Г.Лукашенко. Суть его тезисов состояла в том, что республика слишком мала, чтобы создавать в ней какие-то "оазисы", что необходимо всю страну делать свободной зоной и т.д. Эти аргументы были поддержаны большинством Верховного Совета и предложение отклонили, увеличив тем самым время пребывания республики в состоянии кризиса.

На самом деле, при всей компактности республики, региональные особенности имеют место и требуют пристального внимания и учета в практической деятельности всех субъектов политики, особенно местных органов самоуправления. В сфере социально-трудовых отношений к числу таких особенностей можно отнести следующие.

Во-первых, различный уровень занятости, безработицы и наличия вакантных рабочих мест.

Во-вторых, как мы уже отмечали, более низкий потенциал активности минчан по сравнению с населением областных центров и малых городов. Так, если в малых городах число ориентирующихся на "скромную жизнь без трудового напряжения" составляет 10,8%, в областных центрах 12,3%, то в Минске –14,8%.

На наш взгляд эти различия могут быть связаны с тем, что в Минске сравнительно большее число предприятий пользуется протекционистской политикой государства.

В-третьих, имеются существенные различия по ориентациям и степени включенности населения в негосударственный сектор экономической деятельности. В областных центрах вдвое больше населения (32,6%), чем в Минске (16,9%) участвует в перепродаже товаров и несколько больше, чем в среднем по республике в посреднических услугах (6,5% при средней 5,3%), зато минчане в большей степени включены в приобретение ценных бумаг и наемный труд в негосударственном секторе.

В-четвертых, население областных центров в большей мере готово к риску на рынке труда (48,1%), чем минчане (45,5%). Можно предположить, что если отставание села связано с демографическим составом населения (значительной долей старших возрастов), малых городов – с объективными сложностями трудоустройства, то в столице – со сравнительно лучшими условиями занятости и оплаты труда.

В-пятых, удельный вес выступающих против государственного ограничения заработной платы различен по типам поселений. На селе таких 57%, в малых городах 72,3%, в областных центрах – 69,6 и в Минске – 64,8%.

В целом, как нам представляется, наметилась тенденция более быстрого движения к рынку малых городов и особенно областных центров (Бреста, Гродно) по сравнению со столицей республики, что находит свое отражение в массовой психологии населения. В Минске сказывается не только протекционизм, но и близость руководящих государственных структур, отношение коих к рынку все еще остается, как им представляется, неопределившимся.

С.Шавель,
доктор социологических наук

(Материал подготовлен в рамках проекта, осуществляемого НИСЭПИ совместно с Центром частного предпринимательства (CIPE, USA)

TV – ТЫДЗЕНЬ

СВАБОДА
4 лістапада 1995 г., №48

Панядзелак 6 лістапада

Беларускае тэлебачаньне
8.00 "Сьмех – ня грэх", ф/к
8.20 Здароўе
9.55 "Чараўнік Лад і сем прынцэсаў", ч. 6
9.10 "Прыйдзі і глядзі", м/ф
10.30 Футбол. Чэмпіянат Англіі. Prime League. Newcastle – Liverpool
12.05 MTV
12.50 Мысьліцелі і асьветнікі Беларусі
13.20 Нам – 20 год. Урачысты канцэрт
14.20 "Вясельле ў Малінаўцы", м/ф
15.50 Пратакол
16.10 Крок
16.50 Беларускі дом
17.35 "Трапічная сьпёка"
18.25 Фінансавы час
18.40 Чацьвёртае вымярэньне
19.30 Згуляем з зоркай, або 333
20.15 Спартовы тэлекур'ер
20.35 Калыханка
21.00 Навіны
21.45 Вэртыкаль
22.15 "Поры года", м/ф
23.35 Дом кіно
0.30 Пад купалам Сусьвету

ОРТ
8.00, 14.00, 17.00, 23.00 Навіны
8.15, 17.20 "Трапіканка"
9.00 Мультытролія
9.35 Сьпяваюць акцёры кіно
10.15 "Па сямейных акалічнасьцях", м/ф
12.30 Фэстываль дзіцячага тэлебачаньня
13.10 П.Чайкоўскі "Поры года"
14.20 Мультфільм
15.00 Зорны час
15.35 "Вусаты нянь", м/ф
16.47 Мультфільм
18.10 Час пік
18.35 Адгадай мэлодыю
19.00 Мы
19.45 Добрай ночы, малышы!
20.00 Час
20.50 "Электронныя жучкі-6", м/ф
21.50 Да і пасьля...
22.30 Ліцэдзі
23.10 Тэніс. Кубак Крамля

Канал "Расея"
7.00, 13.00, 19.00, 22.00 Весткі
7.25 Зоркі гавораць
7.30 Ваўкалакія, або Таямніца доктара Нікадзіма
7.45 "Адысэя"
8.10 Залаты ключык
8.30 Этыкетка
8.40 Парламанцкі тыдзень
9.25 Рэтра-шлягер
9.55 Пілігрым
10.40 Кліп-антракт
10.45 Лепшыя гульні NBA
11.45 Фаэтон
12.15 Кар'ера
12.45 Гарачая дзесятка
13.25 De facto
13.40 "Мэгрэ ў Вішы", ч. 2
14.30 Сігнальны экзэмпляр
14.40 Футбол бяз межаў
15.20 Непапулярная тэма
15.30 Настаўнік года
16.00 У.Чарноў
16.50 Чыста ангельскі рэпартаж
17.00 Тэніс. Кубак Крамля
18.00 "Кодэкс ганьбы", м/ф
21.05 Бяз рэтушы
22.30 Рака часу
22.35 Аўтаміг
22.40 Служба 299-00-00
22.55 "Цяжар доказу", м/ф, с. 1
23.45 Пляц мастацтваў

Санкт-Пецярбург
8.00 Веру, кахаю...
8.50 Мультфільм
9.10 Стыль жыцьця
9.25 "Вязень замку Іф", м/ф, с. 1
10.30 Музыка
12.00 Яшчэ адна Расея
12.25 "Сірата краіны Саветаў", т/ф
13.00 Хуткая дапамога
13.30, 18.50 "Мануэла"
14.20 Яшчэ адна Расея
14.25 "Чалавек, які зрабіў сябе сам", т/ф
15.20 "Рагачоў", т/ф
15.55 Губэрнскія падрабязнасьці
16.20, 17.45, 20.10 Тэлемост
16.55 Трасянка
17.20 "Неверагодныя гісторыі", т/ф
18.10 Вялікі фэстываль
18.30, 21.45 Інфарм-TV
19.40 Тэлеслужба бясьпекі
20.40 "Супрацьстаяньне", м/ф, с. 1
22.05 "Мы чакаем пераменаў. Кропка апоры", т/ф
22.25 Яшчэ адна Расея
22.40 Парад парадаў
23.40 Міні-футбол

IV канал, НТВ
7.00 Вяртаньне да Бога
7.30 "Гішпанія з птушынага палёту", ф. 5
8.10 Дзіцячая пляцоўка
9.00, 10.00, 10.35, 12.00, 13.05 У гасьцёўні Сямейнага каналу
9.20 Домаўладальнік
9.35 Інвэстар
9.45 На дарогах Расеі
10.15 Мэдыцына для вас
10.30, 13.30, 14.00, 14.35, 16.55 СІВ
11.05 Аазіс
11.35 Эканамічны агляд
12.25 Час "Ч"
12.55 Касьмічная тэлеантэна
13.35 З паўслова
13.50 Транспартны весьнік
14.20 "Ці помніш ты..."
15.00 Тэніс. Кубак Крамля
17.00 НТВ прэзэнтуе
17.05 "Чароўныя гады"
17.30 Футбольны клуб
18.00, 21.00, 23.00 Сёньня
18.35 Герой дня
19.00 "Сківіцы-3", м/ф
20.40 Мультфільмы
21.35 "Мафія-2"
22.30 Часінка
23.20 Вэрсіі
23.35 Тэніс апоўначы

8 канал
18.00 "Бэлісіма"
18.45 Для дзетак
19.15 "Настырлівыя і прыгожыя"
19.40 Мультфільм
19.55 Вашая рэклама
20.00 "Дынастыя"
21.00 Канцэрт
22.00 "У журбе... і ў радасьці", м/ф
23.30 "Па той бок закону"

Аўторак 7 лістапада

Беларускае тэлебачаньне
8.00 "Лявоны", ф/к
8.30 Тэлеанонс
8.35 "Чараўнік Лад і сем прынцэсаў", ч. 7
9.05 Студыя "Калыханка"
9.35 Пакланіцеся, унукі, дзеду...
10.05 Чароўны сьвет казкі
11.05 З музыкай на "Вы"
11.40 Кайстра
12.25, 14.15 "Пастка для зубра", м/ф
14.00 У краі блакітных азёраў
15.25 Новыя імёны беларускай опэры
16.10 Шматгалосьсе
16.40 Галерэя
17.10 "Службовы раман", м/ф
19.40 Музычны салон Э.Язерскай
20.30 Скрыжалі
20.35 Калыханка
21.00 Навіны
21.40 "Добраахвотнікі", м/ф
23.15 Сьвята на вадзе
0.25 Пад купалам Сусьвету

ОРТ
6.30 Тэлераніца
8.00, 14.00, 17.00, 23.00 Навіны
8.15, 17.20 "Трапіканка"
9.05 Мультытролія
9.45 "Бумбараш", м/ф
12.00 Мультфільм
12.10 Шлягеры стагодзьдзя
13.05 "Чаму ты жывы?", д/ф
14.20 "Чапаеў", м/ф
15.55 Мультфільмы
16.15 Музычная праграма
18.10 Час пік
18.35 Адгадай мэлодыю
19.00 У пошуках страчанага
19.45 Добрай ночы, малышы!
20.00 Час
20.50 Кола сяброў
21.45 "Каханая жанчына мэханіка Гаўрылава", м/ф
23.10 Тэніс. Кубак Крамля

Канал "Расея"
7.00, 13.00, 19.00, 22.00 Весткі
7.25 Зоркі гавораць
7.30 Мульты-пульцi
8.00 "В.Давыдаў і Галіаф", м/ф
8.30 Расея. Прызнаньне ў любові
9.15 Запрашальны білет
10.00 Рэпартэр
10.15 Цырк
11.05 Кінаканцэрт
11.35 "Дванаццаць крэслаў", м/ф
14.40 Клуб "Залаты Астап"
15.50 Весьнік моды
16.20 Шарман-шоў
17.15 Тэніс. Кубак Крамля
18.10 L-клуб
19.25 "Ты ёсьць", м/ф
21.10 Гарадок
21.40 Кінаафіша
22.30 Рака часу
22.35 Аўтаміг
22.40 Служба 299-00-00
22.55 "Цяжар доказу", с. 2
23.45 Канцэрт

Санкт-Пецярбург
8.00 Канцэрт на Дварцовым
9.20 Стыль жыцьця
9.35 Як выйдзе
9.50 "Вязень замку Іф", с. 2, 3
12.30 Мультфільм
12.40 Рандэву з зоркай
13.30, 18.50 "Мануэла"
14.20 Балтыцкі кубак-95
15.00 Міні-футбол
16.20 Мультфільм
16.30 ...Раўно каханьне
17.00 Канцэрт
18.05 Тэлекрама
18.10 Вялікі фэстываль
18.30, 21.45 Інфарм-TV
19.40 Тэлеслужба бясьпекі
19.50 "Супрацьстаяньне", с. 2
22.05 "Цот і лішка", м/ф
23.55 Тэлекампакт

IV канал, НТВ
7.10 Мультфільм
8.15 Д/ф
8.30, 10.35, 13.00, 14.30 У гасьцёўні Сямейнага каналу
8.50 Усё пра кветкі
9.10 АБВГДэйка
10.30, 13.30, 16.55 СІВ
11.00 Расейскі тэлекінематограф
11.45 "Пажар у крыле", "Дзе бачылі, дзе чулі", м/ф
13.45 Гумарыста выклікалі?
14.00 Музыка і мода
15.00 Тэніс. Кубак Крамля
17.00 "Чароўныя гады"
17.30 Вялікі рынг
18.00, 21.00 Сёньня
18.35 Герой дня
19.00 "Каліна красная", м/ф
20.45 Мультфільмы
21.35 "Цудоўная сямёрка", м/ф
23.55 Мэламанія

8 канал
18.00 "Бэлісіма"
18.45 Для дзетак
19.15 "Настырлівыя і прыгожыя"
19.40 Мультфільм
20.00 "Дынастыя"
21.00 Муз-парад
21.45 "Супраць цячэньня"
21.45 Тэлемэню
22.00 "Камісар" , м/ф

Серада 8 лістапада

Беларускае тэлебачаньне
7.35 Ранішні кактэйль
7.50 Аўта-парк
8.05 Абібок
8.35 Фінансавы час
8.50 Мультфільмы
9.25 "Сто дзён пасьля дзяцінства", м/ф
10.55 Тураб'ектыў
11.15 Відзьма-нявідзьма
12.15 "Прага помсты", м/ф
14.30 "Музыка працягваецца", ф/к
15.00, 21.00, 23.00 Навіны
15.10 "Народжаная рэвалюцыяй",с.6
16.40 Мультфільмы
17.15 Арсэнал
17.45 Музычны антракт
18.00 АТН, Бі-Бі-Сі, Сі-Эн-Эн
18.45 MTV
19.00 Партрэт у інтэр'еры
19.20 Крок
19.50 Параграф да "Пратаколу"
20.20 Эканамікст
20.30 Тэлеанонс
20.40 Калыханка
21.40 Музычны антракт
21.55 Тэлеанонс
22.00 "Нана", м/ф, с. 1
23.15 Сталіца
23.45 Пад купалам Сусьвету
23.50 Трэцяе вока

ОРТ
5.00 Тэлераніца
8.00, 11.00, 14.00, 17.00, 23.00 Навіны
8.15, 17.20 "Трапіканка"
9.05 У пошуках страчанага
9.50 У сьвеце жывёлаў
10.30, 18.35 Адгадай мэлодыю
11.05 ТРК "Мір"
14.20 "Віджыт сьпяшаецца на дапамогу"
14.40 Кактус і К°
14.45 Дамісолька
15.10 Покліч джунгляў
15.35 "Элен і хлопцы"
16.00 Тэт-а-тэт
16.30 Сем дзён спорту
18.10 Час пік
19.00 Тэма
19.45 Добрай ночы, малышы!
20.00 Час
20.50 "Паліцэйская гісторыя", м/ф
22.50 Тэніс. Кубак Крамля
23.55 "Твін Пікс"

Канал "Расея"
6.30 Час спраўных людзей
7.00, 10.00, 16.00, 19.00, 22.00 Весткі
7.25 Патрабуюцца...
7.30 Зоркі гавораць
7.35 Рытміка
7.50 Усяго пакрыху
8.40 Тэлегазэта
8.45 Сялянскае пытаньне
9.05 "Санта-Барбара"
10.20 Міліцэйская кроніка
10.30 Музычны экспромт
10.45 "Камень сноў"
11.10 Гандлёвы дом
11.15 Новая лінія
15.05 Там-там навіны
15.20 Сьвята штодня
15.30 Далёкі Ўсход
16.20 "Камень сноў"
16.45 Тэніс. Кубак Крамля
17.40 Ваш партнэр
17.55 Тэледэбаты
18.25 Свая гульня
19.25 Падрабязнасьці
19.35 "Санта-Барбара"
20.30 Ад фортэ да п'яна
21.10 Крымінальнае бюро
22.40 Служба 299-00-00
22.55 Заставайцеся ў капелюху
23.25 ЭКС
23.35 "Сьмерць Дзетароба", м/ф

Санкт-Пецярбург
12.00, 14.30, 18.30, 21.45 Інфарм-TV
12.10 Стыль жыцьця
12.25, 14.40, 21.35 Музычны момант
12.30 Нямецкая хваля
12.45 Мультфільм
13.00 Хуткая дапамога
13.30, 19.00 "Мануэла"
14.20 Парады садаводам
14.45 "Цот і лішка", м/ф
16.35 Дзіцячае TV
17.20 Мультфільмы
17.45 Шэсьць межаў удачы
18.00 Тэлекрама
18.05 Тэлебліц
18.10 Вялікі фэстываль
18.50 Спартовыя навіны
19.50 Тэлеслужба бясьпекі
20.00 Своечасова
20.30 Каралева залатога пяску
21.00 Блеф-клуб
22.00 Спорт, спорт, спорт...
22.15 Залаты цялец
23.15 "Валянціна", с. 11

IV канал, НТВ
9.30 Нямецкая мова
10.30, 13.30, 16.45 СІВ
10.35 АНК
12.30 Час "Рэаліста"
13.35 "Блуканьне па пакутах"
14.40 Маленькі канцэрт
15.00 Тэніс. Кубак Крамля
16.40 Гурт "Мегаполіс"
17.00 "Чароўныя гады"
17.30 Амаль усё пра баскетбол
18.00, 21.00, 23.00 Сёньня
18.35 Герой дня
19.00 "Аэрапорт-77", м/ф
21.35 "Прыгоды бравага жаўнера Швэйка", т/с
22.30 Часінка
23.20 Вэрсіі
23.35 Кавярня Абломаў

8 канал
18.00 "Бэлісіма"
18.45 Для дзетак
19.15 "Настырлівыя і прыгожыя"
19.40 Мультфільм
20.00 "Дынастыя"
21.00 Муз-парад
21.15 "Анёл", м/ф
23.15 Foxy musicc.

Чацьвер 9 лістапада

Беларускае тэлебачаньне
8.00 Люстэрка Сі-Эн-Эн
8.20 "Усё пра цябе", ф/к
8.50 "Нана", с. 1
9.50 Урокі Н.Наважылавай
10.20 У сьвеце навукі
10.40 "Пра дракона на балконе, пра хлопцаў і самакат", м/ф
11.40 Мультфільм
11.55 "Паўночныя званы", ф/к
12.25 "Праверка на дарогах", м/ф
14.00 "Лінія кону", д/ф
15.00, 21.00, 23.00 Навіны
15.10 "Народжаная рэвалюцыяй",с.7
16.30 Тэлеанонс
16.35 ТБ – школе
17.05 Студыя "Ч/Б"
17.45 Музычны антракт
18.00 АТН, Бі-Бі-Сі, Сі-Эн-Эн
18.45 MTV
19.00 Калаж
19.30 Крок
20.00 "Маё каханьне, мой смутак"
20.30 Студыя "Эксклюзіў". Шалі
20.40 Калыханка
21.40 Музычны антракт
21.55 Інтэр-інфа
22.10 "Нана", с. 2
23.25 Эканамікст
23.35 Крок
24.00 Чэмпіянат Сьвету па матагонках-95. Гран-пры Каталоніі

ОРТ
5.00 Тэлераніца
8.00, 11.00, 14.00, 17.00, 23.00 Навіны
8.15, 17.20 "Трапіканка"
9.05 Тэма
9.50 Клуб падарожнікаў
10.40 Смак
11.10 ТРК "Мір"
14.20 "Віджыт сьпяшаецца на дапамогу"
14.40 Лега-го!
15.10 Цін-тонік
15.35 "Элен і хлопцы"
16.00 Рок-урок
16.30 Сем дзён спорту
18.10 Час пік
18.35 Лато-мільён
19.00 Адзін на адзін
19.45 Добрай ночы, малышы!
20.00 Час
20.50 "Год спокойнага сонца", м/ф
22.50 Тэніс. Кубак Крамля
23.55 МузАгляд
23.41 "Твін Пікс"

Канал "Расея"
6.30 Час спраўных людзей
7.00, 10.00, 16.00, 19.00, 22.00 Весткі
7.25 Патрабуюцца...
7,30 Зоркі гавораць
7.35 Рытміка
7.50 Усяго пакрыху
8.40 Тэлегазэта
8.45 Сялянскае пытаньне
9.05 "Санта-Барбара"
10.20 Міліцэйская кроніка
10.30 Музычны экспромт
10.45 "Камень сноў"
11.10 Ніхто не забыты
11.15 Новая лінія
15.05 Там-там навіны
15.20 Сьвята штодня
15.30 Зрабі дабро
16.20 "Камень сноў"
16.45 Тэніс. Кубак Крамля
17.40 Ваш партнэр
17.55 Я – лідар
18.25 Музыка ўсіх пакаленьняў
19.25 Падрабязнасьці
19.35 "Санта-Барбара"
20.30 Маскі-шоў
21.15 Астралогія каханьня
21.45 ЭКС
22.40 Служба 299-00-00
22.55 Кароткамэтражныя м/ф

Санкт-Пецярбург
12.45 Мультфільм
13.00 Хуткая дапамога
13.30, 18.55 "Мануэла"
14.20 Парады садаводам
14.40 "Ноч сьв.Лаўрэна", м/ф
16.30 Мультфільм
16.45 Па ўсёй Расеі
17.00 Ленінградзкая аблтэлекампанія
18.00 Тэлекрама
18.05 Тэлебліц
18.10 Вялікі фэстываль
18.50 Спартовыя навіны
19.45 Тэлеслужба бясьпекі
20.00 Своечасова
20.30, 22.15 Канцэрт
22.00 Спорт, спорт, спорт...
23.45 "Ноч сьв.Лаўрэна", м/ф

IV канал, НТВ
7.30 Мір вашаму дому
7.40, 10.30, 13.30, 16.45 СІВ
7.50 Нямецкая для дзетак
8.10 Лекцыі маляваньня
8.30 Запрашальны білет
9.00 Ноў-хаў
9.30 Гішпанская мова
10.35 АНК
12.30 Час "Рэаліста"
13.35 Сьпяваю для вас
13.45 "Блуканьне па пакутах"
15.00 Тэніс. Кубак Крамля
16.40 Экспрэс-дызайн
17.00 "Чароўныя гады"
17.30 Такое спартовае жыцьцё
18.00, 21.00, 23.00 Сёньня
18.35 Герой дня
19.00 "Як бумэранг", м/ф
20.40 Мультфільмы
21.35 "Прыгоды бравага жаўнера Швэйка"
22.30 Часінка
23.20 Вэрсіі
23.35 "Цар Эдып", м/ф

8 канал
18.00 "Бэлісіма"
18.45 Для дзетак
19.15 "Настырлівыя і прыгожыя"
19.40 Мультфільм
20.00 "Дынастыя"
21.00 Дыліжанс
21.15 Канцэрт
22.15 "Зачараваны вандроўнік", м/ф

Пятніца 10 лістапада

Беларускае тэлебачаньне
8.00 Люстэрка Сі-Эн-Эн
8.20 Баркас для адмірала
8.30 "Маё каханьне, мой смутак"
9.00 ТБ – школе
9.30 "Нана", с. 2
10.30 На рубяжы тысячагодзьдзяў
11.00 "З робатамі не жартуюць", м/ф
12.05 Мультфільмы
12.30 "Пасьля кірмашу", м/ф
13.35 "Музыка падводнага сьвету"
13.45 "І.Ільінскі чытае апавяданьні А.Чэхава", м/ф
15.00, 21.00, 23.00 Навіны
15.10 "Народжаная рэвалюцыяй",с. 8
16.45 Мультфільм
17.05 Усё пра ўсё
17.25 "Замовы бабкі Сашы", д/ф
17.45 Музычны антракт
18.00 АТН, Бі-Бі-Сі, Сі-Эн-Эн
18.45 MTV
19.00 Тэлесябрына
19.20 Дыялогі пра спорт
19.40 Знаёмцеся – "Рыгіпс"
19.55 Прэс-імпрэза
20.40 Калыханка
21.40 Музычны антракт
21.55 Эканамікст
22.05 "Бікс", м/ф
0.25 Акалада

ОРТ
8.00,11.00,14.00,17.00,23.00 Навіны
8.10, 17.20 "Трапіканка"
9.00 Адзін на адзін
9.40 Ранішняя зорка
10.25 Пакуль усе дома
11.10 ТРК "Мір"
14.20 "Адрынутыя"
14.40 Новая рэальнасьць
15.10 "Марозка", м/ф
16.30 Сем дзён спорту
18.10 Дзікае поле
18.25 Чалавек і закон
18.55 Поле цудаў
19.45 Добрай ночы, малышы!
20.00 Час
20.35 Канцэрт
22.15 Погляд
23.10 Траса
23.30 Тэніс. Кубак Крамля

Канал "Расея"
6.30 Час спраўных людзей
7.00, 10.00, 16.00, 19.00, 22.00 Весткі
7.25 Патрабуюцца...
7.35 Гандлёвы дом
7.50 Рытміка
8.05 Усяго пакрыху
8.40 Тэлегазэта
8.45 Сялянскае пытаньне
9.05 "Санта-Барбара"
10.20 Міліцэйская кроніка
10.30 Музычны экспромт
10.45 Мульты-пульцi
11.15 Новая лінія
15.05 Там-там навіны
15.20 Сьвята штодня
15.30 Падоўжанка
15.50 Месяцаслоў
16.20 Новая лінія
16.50 Дыснэй па пятніцах
17.50 Тэніс. Кубак Крамля
18.25 Урадавыя будні
19.25 Падрабязнасьці
19.35 Тэніс. Кубак Крамля
20.05 "Санта-Барбара"
21.10 Ню
22.30 Рака часу
22.35 Аўтаміг
22.40 Служба 299-00-00
22.55 "Аголенае танга", м/ф
0.30 Начны дыліжанс

Санкт-Пецярбург
12.00, 14.30, 18.30, 21.45 Інфарм-TV
12.25, 14.40, 20.30 Музычны момант
12.30 Нямецкая хваля
12.45 Мультфільм
13.00 Хуткая дапамога
13.30, 18.55 "Мануэла"
14.20 Парады садаводам
14.45 Дом кіно
15.45 Эўрапейскі калейдаскоп
16.15 Дзіцячае TV
17.00 Ленінградзкая аблтэлекампанія
18.00 Тэлекрама
18.05 Тэлебліц
18.10 Вялікі фэстываль
18.50 Спартовыя навіны
19.45 Тэлеслужба бясьпекі
20.00 Своечасова
20.35 "Супрацьстаяньне", с. 3
22.00 Спорт, спорт, спорт...
22.15 Прыватная справа
22.45 "Джошуа", м/ф

IV канал, НТВ
7.50 Ангельская для дзетак
8.10 "Як зладжаны сьвет"
8.30 Вышэйшая школа
8.50 Смачна, вельмі смачна!
9.00 Час "Ч"
9.30 Ангельская мова
10.00 Пачынаем спраўную ангельскую
10.35 АНК
12.30 Час "Рэаліста"
13.35 "Блуканьне па пакутах"
14.50 "Мікола-майстар", д/ф
15.00 Тэніс. Кубак Крамля
17.00 "Чароўныя гады"
17.30 Футбольны клуб
18.00, 21.00, 23.00 Сёньня
18.35 Герой дня
19.00 "Вандроўка ў Баўнціфуд", м/ф
21.35 "Прыгоды бравага жаўнера Швэйка"
22.30 Часінка
23.20 Вэрсіі
23.35 "Пацукі. Ноч жаха", м/ф
1.15 Эратычныя шоў сьвету

8 канал
18.00 "Бэлісіма"
18.45 Для дзетак
19.15 "Настырлівыя і прыгожыя"
19.40 Мультфільм
20.00 "Дынастыя"
21.00 Відзапэйджэр
21.15 "Карабель каханьня"
22.00 Маскі-шоў
22.30 "Злачынства адбылося", м/ф

СПОРТ

Дынама – Вэрдэр: запозьнены рэванш

Але прэзідэнт UEFA, на жаль, ня ўбачыў, як нашыя ўпершыню перамаглі "брэмэнскіх музыкаў"

Галоўнай падзеяй у спартовым жыцьці пачатку гэтага тыдня ў Беларусі стаў візіт у нашую краіну афіцыйнай дэлегацыі UEFA на чале з прэзідэнтам Ленартам Юхансанам і генэральным сакратаром Герхардам Айгнэрам.

Кіраўнікі эўрапейскага футболу прыбылі ў Беларусь у панядзелак увечары, але, так і не сустрэўшыся з Лукашэнкам, накіраваліся ў Заслаўе. Сустрэча двух прэзідэнтаў адбылася ў аўторак раніцай, потым сп. Юхансан наведаў стадыён "Дынама", даў прэс-канфэрэнцыю, паабедаў у рэстарацыі "Беларусь" і накіраваўся ў аэрапорт "Менск-2". За кароткі тэрмін прэзідэнт UEFA пасьпеў ужо наведаць большасьць рэспублікаў былога Саюзу, а з Менску накіраваўся ў Малдову, адкуль адправіцца ў Албанію.

У дамашнім матчы 1/16 Кубку UEFA менскія дынамаўцы змаглі ўсё ж перамагчы брэмэнскі "Вэрдэр".

Усё вырашылася ў апошнюю чвэрць гадзіны матчу. У першым тайме на 26-й хвіліне Бадэ забіў мяч у вароты дынамаўцаў. Аднак нашыя змаглі вырваць перамогу. На 76-й адзінаццаціметровы рэалізаваў Хацкевіч. А вырашальны мяч на рахунку Шуканава (90-я хвіліна). Гэтая перамога крыху падсаладзіла горыч ад агульнай паразы менскіх дынамаўцаў – 6:2 на карысьць "Вэрдэра".

Расейскі "Ротар", гуляючы ў аўторак на сваім полі ў Валгаградзе, саступіў францускаму "Бардо" з лікам 0:1 і таксама выбыў з турніру.

Заяўку на месца ў кнізе рэкордаў Гінэса зрабіла на чэмпіянаце Беларусі па каратэ-до шатакан Сьвятлана Вількіна з Менску, якая стала 16-разовай чэмпіёнкай краіны.

На турніры, што адбыўся ў Менску і сабраў 154 удзельнікі (рэкорд!), Вількіна заваявала тры залатыя мэдалі. Столькі ж узнагародаў у актыве Алены Герасімчык з Менску. Праз месяц беларускія каратысткі змогуць даказаць сваё майстэрства на чэмпіянаце Эўропы ў фінскім горадзе Поры.

Без беларускай зборнай пройдзе ў 1996 годзе ў Гішпаніі чэмпіянат сьвету па мініфутболе – адборачны турнір у групе С нашыя завяршылі чацьвёртымі з пяці камандаў.

Трэці матч яны прайгралі гаспадарам турніру – бэльгійцам: 2:6. Часткова зборная Беларусі рэабэлітавала сябе ў апошнім, разграміўшы малдаванаў – 14:1. А першае месца занялі расейцы.

Пераможцам турніру ў другой лізе чэмпіянату Беларусі па футболе стаў наваполацкі "Нафтан-Дэвон" – у наступным годзе мы ўбачым гэтую каманду ў дывізіёне мацнейшых.

Другое месца – у пінскага "Камунальніка", яго чакаюць пераходныя матчы з перадапошняй камандай першай лігі, турнір у якой яшчэ не завершыўся.

Немец Міхаэль Шумахер атрымаў чарговую перамогу ў этапах гран-пры "Формула-1", ужо ў рангу двухразовага чэмпіёна сьвету.

Пілот Benettona выйграў гонку ў Осака, на "Гран-пры Японіі". Цяпер Шумахер на 43 ачкі папераздзе ангельца Дэймана Хіла.

Завершыліся спаборніцтвы Кубку Беларусі па валейболе сярод жанчынаў, якія праходзілі ў праграме XI спартакіяды.

Першае месца, як і чакалася, заняла каманда Менска, другое і трэцяе падзялілі каманды Гарадзенскай і Берасьцейскай абласьцей.

Амаль што сэнсацыя – хакеісты "Цівалі" заваявалі другое ачко ў сэзоне.

У матчы супраць санкт-пецярбурскага СКА менчукам удалося дамагчыся другой нічыёй у 19 матчах – 2:2. Але ўжо ў наступнай гульні "Цівалі" ізноў прайгралі, з лікам 2:5 саступіўшы дома "Северасталі". Цікава, што дзьве шайбы ў вароты менчукоў закінуў Вадзім Бекбулатаў, які яшчэ ў мінулым годзе гуляў у беларускай зборнай і выходзіў на лёд у форме "Цівалі".

Адбыўся розыгрыш Кубку Сьвету сярод веласіпедзістаў-прафэсіяналаў.

Першым стаў бэльгіец Ёган Мюзэўв з каманды Мареу J.B., а другое месца нечакана заняў украінскі велагоншчык Андрэй Чміль, які выступае за каманду Lotto.

У Менску завяршыўся мэмарыял Уладзімера Когана – гэты турнір сабраў беларускіх і расейскіх баксёраў.

Гаспадары атрымалі перамогу ў васьмі вагавых катэгорыях з дзесяці. У катэгорыі, у якой выступаў сам Коган (75 кг), перамог Сяргей Барысенка з Менску.

Нямецкага баксёра цяжкой вагі Аксэля Шульца, які нядаўна прайграў бой за чэмпіёнскі тытул знакамітаму Джорджу Формэну, абвінавацілі ў супрацоўніцтве са "Штазі".

Прафэсійны баксёр быў завербаваны тайнай службай ГДР яшчэ ў 16-гадовым узросьце і меў мянушку "Маркус". Аднак, па словах самога атлета, "калег" ён не закладваў.

Падрыхтаваў
Алесь МАЛЕЦ

Самазабойца выбраў "Дынама"

У нядзелю, 29 кастрычніка на менскім стадыёне "Дынама" 23-гадовы малады чалавек, які быў нападпітку, вырашыў скончыць жыцьцё самагубствам. З бардзюру 17 сэктара стадыёна ён скочыў у людзкі натоўп і трапіў на 41-гадовую жанчыну. У выніку самагубца атрымаў чэрапна-мазгавую траўму, а жанчына – адкрыты пералом правай і закрыты пералом левай нагі. Як сьцьвярджаюць у бальніцы хуткай дапамогі, жанчына зможа стаць на ногі хіба толькі праз год.

А.Д.

Наша газэта можа заключыць з вамі дамову на распаўсюджваньне СВАБОДЫ

ТЭЛЕФАНУЙЦЕ:
Менск 36.24.41
Берасьце 26.47.13
Горадня 45.41.83
Магілёў 22.63.19
Ворша 4.28.57

Прадаю мыйкі з нержавеючай сталі. Тэл.642-769

Адукаваны малады чалавек з някепскім узроўнем нямецкай і вопытам працы з замежнымі турыстамі шукае добрую працу Тэл.521-771

7 ЛІСТАПАДА
дні нараджэньня ў Віктара Манько з Баранавічаў і Ўладзімера Кобеца з Менску

Зычу ўсяго самага найлепшага
Ваш сябра – Г.УЛАС

рэклама ў нашай газэце прынясе вядомасьць вашаму бізнэсу

БАЗАВЫ КОШТ **рэкламнай плошчы ў газэце СВАБОДА:** 1 см^2 – 1,5 USD
СКІДКА **для рэкламных агенцтваў –** 25 %
КОШТ АДНАГО РАДКА **прыватнай аб'явы –** 12000 руб.

ПРЫВАТНЫЯ АБ'ЯВЫ І ВІНШАВАНЬНІ ПРЫМАЮЦЦА Ў РЭДАКЦЫІ З 10.00 ДА 17.00

Субота 11 лістапада

Беларускае тэлебачаньне
8.00 Эканамікст
8.10 Люстэрка Сі-Эн-Эн
8.30 Спортпляцоўка
9.00 Усё пра ўсё
9.20 Тэлефэстываль
9.40 Здароўе
10.00 Бон тон
10.25 MTV
11.10 Акробатыка
11.55 Песьні радасьці і надзеі
12.25 Тэлеклуб "Удача"
13.15 Адвакат
14.00 Музычны антракт
14.10 Тэлевізійная біржа
14.40 Шматгалосьсе
15.10 Запрашаем на вячоркі
16.00 Гандбол. Кубак чэмпіёнаў. СКА (Менск) – "Гудмэ" (Данія)
17.25 Разззлаваныя мужчыны
17.55 "Трапічная сьпёка"
18.45 Фінансавы час
19.00 Банка коміксаў
19.30 Галерэя
20.05 Міжнародныя спартовыя навіны
20.35 Калыханка
21.00 Навіны
21.45 "Раман імпэратара", с. 4
22.35 Каралеўскае паляваньне
23.15 Пад купалам Сусьвету
23.20 Відзьма-нявідзьма
0.20 Рок-карона-95. Ulis

ОРТ
8.00, 14.00, 17.00, 23.00 Навіны
8.10 Пад'ём!
9.25 Дзіцячая праграма
10.00 Ранішняя пошта
10.35 Смак
10.50 "Жывапіс: вялікія імёны"
11.20 Бамонд
11.45 Хіт-парад
12.35 "Дарослыя дзеці", м/ф
14.20 Аўтамабіль і я
14.50 У сьвеце жывёлаў
15.30 Амэрыка з Таратутам
16.00 Неяк раз
16.10 Шчасьлівы выпадак
17.20 Канцэрт
18.00 "Чалавек з Бульвару Капуцынаў", м/ф
19.45 Добрай ночы, малышы!
20.00 Час
20.50 "Прыгоды каралеўскага стралка Шарпа"
22.00 Мультыплікацыя
22.10 Брэйн-рынг
23.10 Тэніс. Кубак Крамля

Канал "Расея"
7.00, 13.00, 19.00, 22.00 Весткі
7.25 Зоркі гавораць
7.30 Ваўкалакія, або Таямніца доктара Нікадзіма
7.45 Компас "Роста"
8.00 "Адысэя"
8.25 Залаты ключык
8.45 Этыкетка
8.55 Кліп-антракт
9.00 Парламанцкі тыдзень
9.45 Сем нотаў у цішы
10.15 Як жыць будзем
11.00 Пілігрым
11.45 Лепшыя гульні NBA
12.45 Гарачая дзесятка
13.25 De facto
13.40 "Люлька Мэгрэ", ч. 1
14.25 Твае магчымасьці, чалавек
14.55 Ведзі
15.25 Футбол бяз межаў
16.10 Двайны партрэт
17.00 Тэніс. Кубак Крамля
18.50 Кліп-антракт
19.25 "Над цёмнай вадой", м/ф
21.15 У пошуках літаратуры
22.30 Рака часу
22.35 Аўтаміг
22.40, 23.55 Служба 299-00-00
22.55 Праграма "А"
0.10 "Рыцар без дасьпехаў", м/ф

Санкт-Пецярбург
8.00 Тэлекампакт
9.00 Стыль жыцьця
9.15 Як выйдзе
9.30 Дом кіно
10.05 "Царэвіч Проша", м/ф
11.30 Мая музыка
12.00 Тэледоктар
12.20 Аб'ектыў
12.50, 20.30 Музычны момант
13.00 ТэСТ
13.15 Гісторычны альманах
13.45 "Дон Кіхот", м/ф
15.25 Храм
15.55 Дзіцячае TV
16.10 Казка за казкай
16.50 Крышталёвы ключ
17.10 Мы і банк
17.40 Прыватная справа
18.10 Вялікі фэстываль
18.30, 21.45 Інфарм-TV
18.55 "Маскоўскае каханьне", м/ф
20.15 Экспрэс-кіно
20.35 Ня хочаш – не глядзі
21.25 Тэле-граф
22.00 "Чужаніца", м/ф
23.25 На біс

IV канал, НТВ
7.00 Праграма для хрысьціянаў
7.30 "Гішпанія з птушынага палёту"
8.10 Дзіцячая пляцоўка
9.00, 10.35, 11.30, 12.35 У гасьцёўні Сямейнага каналу
9.20 Домаўладальнік
9.35 Патрэбныя рэчы
10.10 Пэнсіён
10.15 Мэдыцына для вас
10.30, 13.30, 15.35, 16.25 СІВ
11.00 Прыгожа жыць не забароніш
11.55 Эканамічны агляд
12.20 Гумарыста выклікалі?
13.00 Тэніс. Кубак Крамля
15.00, 15.20 З паўслова
15.15 Сьпяваю для вас
15.55 Навуковыя суботы
17.00 Мультфільмы
18.00, 21.00 Сёньня
18.35 Дог-шоў
19.05 Вішнеўскі сад
19.10 Пілот
19.50 Акно ў прыроду
20.00 Надоечы
20.45 Лялькі
21.35 "Паліцэйскі і злодзей-1", м/ф
23.20 Трэцяе вока
0.05 Playboy

8 канал
15.00 Адкрытыя нябёсы
15.30 "Карона Расейскай імпэрыі", м/ф
18.00 Хрысьціянская праграма
18.30 Мультфільм
19.00 "Горац"
20.45 На-лі-вай
21.15 "Дэтэктывы на паўстаўкі"
22.00 Сьвет забаваў
22.30 "Сірэны"
23.30 Легенды рок-музыкі

Нядзеля 12 лістапада

Беларускае тэлебачаньне
8.00 "І.Пыр'еў", д/ф
9.00 Урокі Н.Наважылавай
9.30 Навіны-TV
9.45 Лад
10.35 Усё нармальна, мама!
11.05 Студыя "Калыханка"
11.30 Тэлебом
11.50 Тураб'ектыў
12.10 MTV
12.40 Пераможца
13.00 Акно
14.00 Сітуацыя
14.45 Між намі, жанчынамі...
15.15 Экасьвет
16.00 "Экспэдыцыя"
16.35 Аўта-парк
16.50 Музычны антракт
17.00 Баскетбол. Чэмпіянат Эўропы. Мужчыны. Беларусь – Славакія
18.40 Стыль
19.05 Абібок
19.35 Калыханка
20.00 Рэзананс
21.05 Карамболь
21.40 "Не будзіце паліцая", м/ф
23.25 Пад купалам Сусьвету
23.30 Залатая ліра

ОРТ
6.50 Тыраж "Спортлато"
7.00 Пад'ём!
8.00, 14.00, 17.00, 23.00 Навіны
9.30 Пакуль усе дома
10.00 Ранішняя зорка
10.50 З першых рук
11.00 Служу Расеі!
11.30 Іграй, гармонік!
12.00 Рэйтынг вёскі Лукошына
12.25 Відавочнае – неверагоднае
12.50 "Мой сябра – конь"
13.25 Сьмехапанарама
14.20 Вакзал мары
15.10 Клуб падарожнікаў
15.55 Чалавек пры справе
16.15 Мультфэервэрк
17.20 Футбольны агляд
17.50 Цыркавое шоў
18.20 Праграма Э.Разанава
19.05 "Захоп", м/ф
21.00 Нядзеля
22.05 "Прыгоды каралеўскага стралка Шарпа"
22.50, 23.10 Тэніс. Кубак Крамля
23.55 Каханьне з першага погляду

Канал "Расея"
5.25 "Формула-1". Гран-пры Аўстраліі
7.30 Церам
7.45 Першы дубль
8.00 "Адысэя", м/ф
8.25 У сьвеце аўта- і матаспорту
8.55 Добрае раніцы, Эўропа!
9.25 Аты-баты...
9.55 Кансалідацыя
10.00 Весткі
10.15 Расейскае лато
11.00 Вялікі хакей
11.40 "Люлька Мэгрэ", ч. 2
12.30 Кніжная лаўка
13.00, 19.00, 22.00 Весткі
13.25 Ня вырубіць...
13.40 Тэніс. Кубак Крамля
15.55 Скрынка перадачаў
16.10 Тры асілкі
17.00 Чароўны сьвет Дыснэя
17.55 Фрэдзі Стар
18.25 У Ксюшы
19.25 "Вакзал для дваіх", м/ф
22.30 Рака часу
22.35 Аўтаміг
22.40, 23.55 Служба 299-00-00
22.55 Поўня

Санкт-Пецярбург
7.05 Ваш дзень
7.30 Гаючае слова
8.00 Парад парадаў
9.00 Стыль жыцьця
9.15 Мультфільм
9.30, 18.20 Музычны момант
9.40 "Маскоўскае каханьне", м/ф
11.00 Нядзельны лабірынт
12.10 Вялікія жарсьці
12.25 Кіно нашага часу
13.15 Балет "Каміпэ опэр"
14.00 Антрэ
14.20 Мультфільм
14.30 Слова – дэпутатам
15.00 Стракаты хіт
15.30 "Першае каханьне", м/ф
17.20 Вяртаньне "Зэніту"
18.30, 21.45 Інфарм-TV
18.50 Спаленыя рукапісы
19.20 Анонс
19.35 "Супрацьстаяньне", с. 4, 5
22.10 No smoking
22.55 Музычны рай
23.25 Чэмпіянат Эўропы па спартовай гімнастыцы

IV канал, НТВ
7.00 Дотык
8.10 Дзіцячая пляцоўка
8.45 Дзеці Падмаскоўя
9.10, 10.35, 13.50, 16.15 У гасьцёўні Сямейнага каналу
9.20 Вэрнісаж
9.40 Кансіліюм
10.15 Карысныя парады
10.30, 13.30, 16.45 СІВ
11.00 Апоўдні
12.45 Прызавая гульня
13.05 Пэнсіён
13.10 Часопіс
13.20 Графаман
13.35 З паўслова
14.15 Паляваньне-клуб
14.45 Мастакі
15.15 Фэстас-95
15.45 Burda moden прапануе...
16.40 Экспрэс-дызайн
17.00 "Паліцэйскі Кэтс і ягоны сабака"
17.30 Сто да аднаго
18.00 Сёньня
18.30 "Крымінальная Расея: сучасныя кронікі"
19.00 "На рагу, ля Патрыяршых..."
20.00 Вынікі
21.10 "Паліцэйскі і злодзей-2", м/ф
23.05 Рэтра-TV

8 канал
15.00 "Апошняя восень", м/ф
17.45 Сёньня з Мэрлен Хікі
18.15 "Сакрэтная місія"
10.45 Дзецям
18.55 Вашая рэклама
19.00 "Горац"
20.30 Мультфільм
20.45 "Дэтэктывы на паўстаўкі"
21.30 Нэгацыянт
21.45 "Час цудаў", м/ф
23.30 Red wave

Падпісны індэкс 63887 Нумар падпісаны ў друк 02.11.95 (24.00) Надрукавана ў Аршанскай друкарні (г.Ворша, вул.Замкавая,3) © СВАБОДА Спасылка на газэту СВАБОДА абавязковая Наклад 93000

© PDF: Kamunikat.org 2010 © Інтэрнэт-версія: Kamunikat.org 2010